

PROLETARI
SALA DE LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Tribuna Școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință, Cultură,
Poligrafie, Presă și Edituri

ANUL XVII (XXXVIII Nr. 300 (1 386)
Sîmbătă, 27 iunie 1987

8 pagini - 2,50 lei

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

A devenit o frumoasă tradiție ca, în ultima zi a lunii iunie din fiecare an, întregul nostru popor să sărbătorească „Ziua Învățătorului”, să-i omagieze pe oamenii școlii, pentru că de roadele muncii depuse de dascălimea română beneficiază azi toți fiii patriei — toți împărțindu-ne din lumina de carte.

Cu profundă și statornică recunoștință, în aceste clipe sărbătorești, cadrele didactice, împreună cu generațiile tinere din patria noastră, își îndreaptă gândurile spre Partidul Comunist Român, spre secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor al noii Români și al învățămîntului românesc modern, Marele Erou al Păcii, de numele cărui se leagă cea mai înfloritoare perioadă din istoria neamului, numită cu alese sentimente patriotice „Epoca Nicolae Ceaușescu”. La acest ceas solemn, oamenii școlii și întregul tineret studios își exprimă, de asemenea, recunoștința profundă față de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminentă personalitate politică și științifică, de a cărei îndrumare competentă și nemijlocită beneficiază întregul învățămînt românesc.

Avînd permanent în vedere importanța deosebită acordată în documentele Congresului al XIII-lea al partidului și ale Congresului științei și învățămîntului școlii, pregătirii instructiv-educative a tinerelor generații, toți oamenii învățămîntului de pe cuprinsul patriei au acționat și acționează cu cea mai mare răspundere pentru a se achita cu cinste de nobila misiune pe care o au: a lucra cu oameni în devenire, a-i crește și a-i pregăti cit mai temeinic, spre folosul lor și al patriei, spre binele întregii umanități. Iată deviza înscrisă cu litere de aur în inima fiecărui cadru didactic din România!

Grija permanentă a partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu față de generațiile tinere reprezintă una dintre dovezile cele mai elocvente ale umanismului societății noastre socialiste. În prezent, al patrulea locuitor al patriei este cuprins într-o formă sau alta de învățămînt, aproape 5,6 milioane de copii și tineri beneficiind de accesul larg la oricare formă de studiu, întreaga școlarizare fiind gratuită. Pe întreg cuprinsul patriei au fost ridicate localuri de școli noi, spațioase, înzestrate cu bogat material didactic, cu laboratoare și ateliere moderne, cu săli și terenuri de sport. În școlile patriei își exercită nobila profesie de dascăl un valoros personal didactic, compus din sute de mii de slujitori ai școlii — educatoare, învățători, profesori, maistri — care, cu devotament și pasiune, își dedică întreaga viață instruirii și educării tinerelor vîrstare ale națiunii române. Ei caută nu numai să transmită celor pe care îi instruesc și educă un bagaj cit mai mare de cunoștințe, nu numai să le lărgească acestora orizontul cultural, ei caută să și sădească în sufletele lor sentimentele trainice ale dragostei față de patrie și de partid, față de trecutul glorios al neamului și de mărețele ctitorii din perioada deschisă de Congresul al IX-lea al partidului, pe care, cu legitimă mîndrie patriotică, o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Micii cetățeni ai patriei noastre din grădinițe și din clasele primare, se pot mîndri, în nenumărate localități din țară, cu case ale pionierilor și școlilor patriei (Capitala dispune de un palat dedicat lor!), unde, în cercuri tehnico-aplicative, talentul și iscusința, diversele abilități sint cultivate cu multă sollicitudine.

Folosind minunatele condiții pe care le au pentru învățătura și viață, tineretele vîrstare ale patriei își însușesc temeinic cunoștințele predate, iar în confruntările pe care le au cu elevii din alte țări, îndeosebi la olimpiadele internaționale, de ani și ani de zile elevii noștri dețin supremația, situîndu-se mereu pe locuri fruntase. Este acesta un merit al cadrelor noastre didactice, o expresie a pregătirii lor profesionale, un semn al devotamentului și pasiunii depuse de ele în munca ce o desfășoară, pe care vrem să le evidențiem și cu acest prilej. Tot cu această ocazie, subliniem contribuția adusă de educatoarele, învățătorii și profesorii țării în activitățile pline de dăruire desfășurate cu copiii și tinerii în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, precum și în competiția sportivă de masă „Dacia”. Sint succese care bucură inimile tuturor cadrelor didactice, pe care ele le dedică, din tot sufletul, Conferinței Naționale a partidului.

De „Ziua Învățătorului”, revista „Tribuna școlii” adresează cele mai calde felicitări întregului personal didactic din țara noastră, împreună cu urările de noi și mărețe izbînzii în munca nobilă de creștere și educare a tinerelor generații, în această epocă de glorioase împliniri.

TRIBUNA ȘCOLII

Vacanța de vară conduce, în aceste zile, nenumărați elevi, pe toate drumurile patriei, către explorarea frumuseților ei, către descoperirea bogățiilor sale fără de număr. Cit de reconfortantă, cit de mirifică este învățătura vacanței, a acestui al patrulea trimestru al educației, o educație făcută și cu mintea, dar mai ales cu sufletul și, poate, tocmai de aceea, rodind cu adînc ecou în conștiința copiilor! Educatorii — care îi însoțesc, și acum, în marile peripluri ale vacanței — au la dispoziție, un timp în care pot imprima tineretului școlar convingeri și sentimente trainice de patriotism revoluționar, de atașament fierbinte pentru toate marile construcții și realizări ce se desăvîrșesc, în fiecare clipă, în fiecare așezare umană, în fiecare colț al țării! Nenumăratele tabere, excursii și drumeții ale vacanței — adevărate „oaze” de odihnă și refacere — sint, în același timp, efervescente „stupuri”: ale inteligenței, creativității, talentelor, care se iau la întrecere spre a îmbogăți, și mai mult, zestrea anului școlar! Munca patriotică adaugă alte prețioase carate formative profilului moral al tinerilor aflați în vacanță.

Și toate acestea se adună, ca într-un cald prinos, într-o emoționantă ofrandă adusă importantelor evenimente politice, din acest an, ale partidului, ale poporului nostru.

O AMPLĂ MANIFESTARE METODICO-ȘTIINȚIFICĂ „CREATIVITATE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT”

EDIȚIA A III-A, FAZA NAȚIONALĂ

În zilele de 19—20 iunie, la Piatra Neamț, au avut loc lucrările fazei naționale a celei de a III-a ediții a manifestării metodico-științifice „Creativitate și eficiență în învățămînt”. Desfășurată în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României” și dedicată Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, această amplă manifestare științifică a avut drept temă „Educația patriotică, militant revoluționară a preșcolarilor, elevilor și studenților în procesul instructiv-educativ — căi și mijloace de realizare”. Organizată sub egida Ministerului Educației și Învățămîntului, a Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, manifestarea s-a bucurat de largă participare a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor din învățămîntul preuniversitar, a cadrelor didactice din învățămîntul superior — care s-au distins prin lucrări de înaltă ținută științifică, și la fazele anterioare ale acestei ediții, precum și ale reprezentanților inspectoratelor școlare și comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, ai organizațiilor revoluționare de copii și tineret, ai organelor locale de partid și de stat și ai altor factori educativi.

Tema aleasă a stîrnit un viu interes în rîndul cadrelor didactice, a oferit un larg cadru de cercetare și dezbateri pe toate treptele de învățămînt a problemelor esențiale legate de educarea patriotică, militant revoluționară a tineretului studios. Stau mărturie în această privință câteva cifre comparative: la faza de masă a acestei ediții au participat 56.100 cadre didactice și alți specialiști, față de 38.415 la ediția a II-a; au fost prezentate 48.597 comunicări și 15.473 mijloace de învățămînt, față de 35.211 comunicări și 9.373 mijloace de învățămînt la ediția precedentă; la faza națională au ajuns aproape 1.100 comunicări, față de 748 la ediția a II-a, comunicări din care au fost prezentate 292. Totodată a fost apreciată activitatea de cercetare științifică și integrare în producție a cadrelor didactice din

învățămîntul superior, care în anul 1986 au contribuit la soluționarea unor importante obiective nominalizate în planul național unic de dezvoltare economico-socială (123 obiective în coordonare și 502 obiective în colaborare), precum și la realizarea a peste 3.000 de obiective din planurile ministerelor economice și ale altor organe. Ca urmare a acestei prestigioase activități, în anul trecut instituțiile de învățămînt superior au fost prezente la toate saloanele de invenții și inovații organizate de Organizația de Stat pentru Invenții și Mărci (la Satu Mare, Bacău, Sibiu, Iași și Rîmnicu Vilcea), cu aproape 600 invenții și inovații, din care 170 au fost premiate.

★

Luînd cuvîntul în deschiderea în plen a lucrărilor acestei acțiuni, prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, arăta că manifestarea are loc în atmosfera de profundă angajare patriotică a întregului popor la îndeplinirea obiectivelor economice sociale stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului pentru acest an și acest cîincinal, a orientărilor și indicațiilor conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind realizarea programelor prioritare în toate domeniile de activitate, în climatul politic determinat de dezbaterile în forurile naționale,

în această perioadă, a problemelor majore privind dezvoltarea economico-socială a patriei, pregătirea și întîmpinarea cu rezultate dintre cele mai bune a Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român. Așa cum a subliniat în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, partidul și statul nostru pornesc, în îndeplinirea politicii generale de construcție socialistă de la faptul că știința și învățămîntul constituie factori primordialii al progresului contemporan, că societatea socialistă multilateral dezvoltată poate fi edificată, cu succes, numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii, ceea ce presupune realizarea unor profunde schimbări revoluționare în tehnică, în organizarea muncii, în pregătirea și perfecționarea forței de muncă, în însuși modul de a gândi și acționa al oamenilor. Definind în mod profund științific și atotcuprinzător rolul și răspunderea învățămîntului în procesul devenirii noastre, secretarul general al partidului a pus în fața școlii de toate gradele sarcina pregătirii unor buni specialiști, cetățeni cu o înaltă conștiință, sarcina educării patriotice revoluționare a tinerelor generații. „Începînd de la învățămîntul preșcolar și pînă la învățămîntul universitar — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — copiii trebuie crescuți și educați în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de socialism, față de partid, în spiritul muncii,

înarmîndu-i cu cele mai noi cuceriri ale științei și cunoașterii umane”. În realizarea acestui obiectiv un rol de primordiale însemnătate îl are tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, savant de largă recunoaștere internațională, care coordonează întreaga activitate de cercetare științifică, de transformare a științei într-un puternic factor de producție, care îndrumă, permanent, cu înaltă competență, învățămîntul de toate gradele, stimulînd spiritul de creație științifică și tehnică al tineretului studios, educarea patriotică, revoluționară a generațiilor tinere. „O datorie de onoare a școlii — sublinia tovarășa Elena Ceaușescu, la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului — a fost și rămîne educația revoluționară, profund științifică și larg umanistă a tinerelor generații. Învățămîntul trebuie să cultive în rîndul tinerei generații puternice sentimente patriotice, hotărîrea de a servi neabătut țara, partidul și poporul, de a face totul pentru întărirea independenței și suveranității patriei, pentru progresul și înflorirea României socialiste.”

Preocupările și rezultatele obținute în cercetare și punere în valoare a celor mai bune metode și procedee în nobila activitate de educare patriotică, în spirit militant revoluționar a tinerelor generații — a mai arătat prof. Rada Mocanu — au contribuit la transpunerea în viață a concepției partidului nostru, a orientărilor, indicațiilor și îndemnurilor adresate slujitorilor școlii de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind educarea copiilor, elevilor și studenților în spiritul patriotismului revoluționar și socialist, al cunoașterii istoriei patriei, a limbii și literaturii române, a remarcabilelor succese obținute de poporul nostru în edificarea noului

OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. a 8-a)

ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

IMPERATIV MAJOR AL SISTEMULUI
NOSTRU DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Scopul general și imperativul major al învățămîntului românesc contemporan îl constituie formarea tineretului școlar pentru satisfacerea cerințelor de cadre ale economiei socialiste multilateral dezvoltate. Un loc important în acest proces îl au preocupările privind pregătirea în profil larg pentru diferite domenii profesionale, pe fondul unei armonioase dezvoltări de cultură generală, precum și cele privind judicioasa orientare școlară și profesională a elevilor, astfel încît acestea să răspundă eficient nevoilor de cadre ale dezvoltării social-economice generale actuale și de perspectivă, în strînsă corelație cu capacitățile și aspirațiile individuale.

Pentru toate cadrele didactice, aceste preocupări au un caracter de permanență, ele manifestându-se în întreaga desfășurare a procesului de învățămînt prin numeroase inițiative și acțiuni. Este lesne de înțeles, în acest context, oportunitatea organizării schimbului de experiență, de nivel național, pe tema orientării școlare și profesionale a elevilor și a pregătirii forței de muncă, schimb de experiență care a avut loc nu de mult în județul Bacău și la care au participat inspectori școlari generali și inspectori de specialitate din toate județele țării, președinți ai comisiilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, rectori ai unor instituții de învățămînt superior, numeroase cadre didactice și reprezentanți ai unor mari unități economice și ministere. Bucurîndu-se de o atenție deosebită din partea Comitetului Județean de Partid și a Inspectoratului Școlar al Județului Bacău, a celorlalte organe locale de partid și de stat, acest schimb de experiență, organizat sub auspiciile Ministerului Educației și Învățămîntului și Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Presă, Poligrafie și Edituri, s-a dovedit a fi de o deosebită utilitate.

Din intervențiile participanților la deschiderea lucrărilor acestei acțiuni a rezultat atît oportunitatea alegerii locului cit și a momentului — ultima etapă a anului școlar — pentru desfășurarea lucrărilor unui atare schimb de experiență. „După ce am avut posibilitatea să cunoaștem, cu ocazia unor acțiuni asemănătoare — spunea în cuvîntul său de bun sosît adresat oaspeților prof. Lucian Agachi, inspector școlar general al județului Bacău — experiența unor județe ca Hunedoara, Maramureș, Olt, Timiș, Gorj și Prahova, ne revine cînslea de a prezenta propriile noastre preocupări în domeniul orientării școlare și profesionale într-un județ în care solicitările de forță de muncă se află sub incidența unor exigențe specifice deosebite”. Asupra acestor exigențe, a insistat, mai cu seamă, în cuvîntul său, tovarăsa Natalia Jipa, secretar al Comitetului Județean de Partid, care arată că, avînd în vedere situația actuală și perspectivele dezvoltării economico-sociale a județului, rețeaua școlară, conținutul și structura acesteia reflectă dinamica necesarului de forță de muncă. În primul planul preocupărilor se situează pregătirea forței de muncă în concordanță cu prevederile programelor de dezvoltare a fiecărei ramuri și zone, în mod deosebit a sectoarelor prioritare — minerit, industrie petrochimică, construcții de mașini și agricultură — astfel încît în cadrul rețelei școlare o pondere importantă o dețin în primul rînd liceele care pregătesc forța de muncă pentru aceste sectoare, licee cum sînt Liceul Industrial Nr. 1 din Moinești, Liceul Industrial din Tirgu Ocna, Liceul Industrial din Comănești, Liceul Industrial Nr. 5 din Bacău, Liceul Industrial Nr. 3 din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, Licele Agro-industriale din Sascut și Podul Turcului.

Subliniind însemnătatea alegerii momentului desfășurării acestei acțiuni — situată în ultima etapă a anului școlar — ca fiind un moment crucial pentru finalizarea activității de orientare școlară și profesională, prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului, a arătat că în această perioadă sute de mii de tineri absolvenți ai claselor terminale care se pregătesc pentru înscriere în treapta I și admiterea în treapta a II-a și în școlile profesionale, ca și pentru concursurile de admitere în învățămîntul superior, demonstrează prin opțiunile lor pentru anumite profiluri și meserii — corespunzătoare, alît cerințelor social-economice cit și aspirațiilor și aptitudinilor lor — eficiența muncii de orientare școlară și profesională depusă în școală, în strînsă colaborare cu toți ceilalți factori educativi. Din munca desfășurată de toți slujitorii școlii rezultă că aceștia au înțeles pe deplin sarcina trasată învățămîntului de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a asigura forța de muncă necesară economiei naționale, ca pe o înaltă datorie patriotică. De aici și importanța necesității cunoașterii și răspîndirii celor mai bune mijloace, forme și metode de organizare a activității de in-

drumare profesională. Schimburile de experiență organizate anterior, în diferite alte județe, au confirmat valoarea muncii de orientare școlară și profesională a elevilor, mai ales către domenii prioritare: mine, petrol, metalurgie, construcții de mașini, agricultură. Calitatea acestei munci este reflectată în însăși rezultatele concrete ale dezvoltării economice. Așa, spre exemplu, schimbul de experiență organizat în județul Olt a demonstrat calitatea deosebită a muncii de orientare școlară și profesională a elevilor către agricultură, calitate dovedită și prin aceea că, între timp, acestui județ i-a fost conferit titlul de „Erou al Noii Revoluții Agrare”. Noua revoluție tehnico-științifică, modernizarea industriei, a tuturor sectoarelor economice și sociale, introducerea automatizării, cibernetizării și robotizării, solicită cadre de înaltă specializare. Așa cum a subliniat în repetate rînduri tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, în împrejurările actuale, cînd știința a devenit o forță nemijlocită de producție, trebuie pus un accent deosebit pe calitatea formării resurselor umane de muncă, pe adaptarea acestora la noile exigențe ale dezvoltării științei și tehnicii. De aici, necesitatea atenției care trebuie acordată realizării planurilor de școlarizare, cuprinderii întregului tineret școlar, pînă la vîrsta de 40 de ani, în învățămîntul liceal. Întreaga activitate de orientare școlară și profesională trebuie privită în perspectiva generalizării învățămîntului de 12 ani, a obiectivelor stabilite de cel de-al XIII-lea Congres al partidului pentru actualul cincinal și în perspectivă pînă în anul 2000.

Avînd un caracter preponderent concret, demonstrativ, schimbul de experiență din județul Bacău s-a axat în special pe vizite în unități școlare și industriale din județ, în cabinete, laboratoare, ateliere școlare, realizînd contacte directe cu diferite colective de cadre didactice și reprezentanți ai întreprinderilor beneficiare ale forței de muncă formate în

școlii. O primă vizită la sediul Inspectoratului Școlar al Județului Bacău, a prilejuit oaspeților revelația unui excelent cabinet de orientare școlară și profesională — opera profesorilor Sorin Cristea, Ruxandra Oprisor și Rodica Purcaru — compartimentat într-o riguroasă concepție științifică, pe secțiuni tematice: structura organizatorică a orientării școlare și profesionale; obiectivele acesteia (obiective fundamentale, intermediare și opționale); principiile orientării; îndrumarea și controlul activității de orientare; perfecționarea cadrelor didactice în acest domeniu; activitatea propriu-zisă: organigrama muncii de orientare școlară și profesională etc. Acest cabinet destinat instruirii psihopedagogice a cadrelor didactice s-a constituit ca un veritabil centru metodic și ca un instrument de lucru eficient pentru activitatea acestora. La realizarea obiectivelor sale contribuie dotarea cabinetului cu aparatură modernă pentru testarea aptitudinilor tehnice ale elevilor, cu un bogat material informativ privind ramurile economice ale județului și școlilor care formează cadre necesare acestora. De buna desfășurare a activității de îndrumare și control depinde de bunul mers al întregului proces de instrucție și educație dintr-un județ, deci și calitatea activității de orientare școlară și profesională. Pe bună dreptate, oaspeții au apreciat cabinetul de organizare și conducere amenajat, de asemenea, în sediul inspectoratului. Cuprinzînd și acesta secțiuni tematice ca: organizarea, planul, structura și cerințele metodologice ale activității de îndrumare și control, rețeaua învățămîntului liceal și gimnazial din județ etc., acest cabinet reprezintă o oglindă fidelă a unei concepții inteligente, operative și eficiente asupra muncii de îndrumare și control.

Un rodnic schimb de experiență în județul Bacău

Rezultatele modului în care este concepută munca de îndrumare și control a procesului instructiv-educativ din județ sînt reflectate în succesele învățămîntului băcăuan. Vizitînd Liceul Industrial Nr. 1 din orașul Moinești, liceu patronat de Trustul de Foraj Extracție din Moinești — liceu care dispune de 40 de săli de clasă, cabinete și laboratoare, șase ateliere-școală și un poligon de practică dotat cu o unitate de pompare, un parc de separatoare și o sondă de foraj de ultim tip F 100 LL E.C. — participanții la acest schimb de experiență au putut vedea condițiile care se asigură formării viitorilor petroliști în profilurile mine-petrol-geologie, mecanică și electroteh-

nică. Buna pregătire este condiționată și de strînsa concurență dintre școală și întreprinderea patronatoare, confirmată de ing. Gheorghe Dona, directorul Trustului. „Trustul nostru — spunea acesta — s-a străduit să sprijine școala în pregătirea elevilor pentru profesia de petrolișt, prin dotarea ei cu cele mai bune instalații, corespunzătoare nivelului de dotare al propriei noastre întreprinderi, prin asigurarea condițiilor necesare desfășurării instruirii practice la schelele de foraj-extracție ale trustului, prin asistența pe care o acordă inginerii și tehnicienii noștri pregătirii tehnologice și practice a elevilor. Este semnificativ faptul că absolvenții școlii se integrează încă de la început și fără dificultate în munca direct productivă din cadrul trustului nostru. Aproape jumătate din absolvenții care și-au continuat studiile în învățămîntul superior sînt astăzi ingineri ai trustului.

Și la Liceul Industrial Comănești, liceu cu profil de prelucrare lemnului, mine, silvicultură și exploatare forestieră, elevii beneficiază din plin de condiții optime de pregătire. Încă de la intrarea în clădirea liceului, acesta prezintă vizitatorilor o primă carte de vizită a preocupărilor privind orientarea școlară și profesională a elevilor: un spațios și elegant coridor, pe al cărui pereți, ornați cu panouri prelucrate cu deosebit bun gust și simț estetic, sînt montate grafice, teste și ilustrații privind posibilitățile și perspectivele pregătirii în această școală. Iar prima impresie este confirmată de întreaga zestre de mijloace și materiale didactice pe care oaspeții au posibilitatea s-o aprecieze vizitînd cabinetele și laboratoarele, observînd întreaga amenajare ergonomică a spațiilor de școlarizare. Din atelierul școlă, în care elevii încep să se familiarizeze cu operațiile specifice prelucrării lemnului (spintecat, retezat, îndreptat, rîndeluit la grosime, frezare, găurire, șlefuire etc.), ei își continuă pregătirea practică în atelierul combinatului. Oaspeții au putut vedea astfel elevii lucrînd la derulorul de furnir și la finisarea panoului în atelierul Fabricii de panou. Prezentînd succesele Combinatului de Prelucrare a Lemnului, ale cărei produse se bucură de o bună apreciere atît în țară cit și peste hotare, tovarășul Ion Stroe, inginerul-șef al întreprinderii, insistă asupra locului și importanței pregătirii cadrelor, asupra responsabilității ce revine în această privință întreprinderilor patronatoare.

Liceul Industrial Nr. 2 din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej furnizează, așa cum arăta inginerul Andrei Zaharia, directorul tehnic al Combinatului Chimic

Borzești, aproximativ 80—85 la sută din forța de muncă necesară acestuia. De un deosebit interes s-a dovedit a fi microuzina chimică a liceului. Aici este reprodusă în mic însăși dotarea unei întreprinderi industriale moderne. Elevilor li se oferă posibilitatea să lucreze cu instalații micropilot, cum ar fi instalația pentru distilare atmosferică, instalația de uscarea aerului, mașina de determinat cifra octanică la benzen, instalația de extracție cu dietilen glicol, instalația de tratare catalitică în strat fix, instalația de copolimerizare a cauciucului, instalația pentru determinarea regimului de răcire Reinol, percolarea uleiurilor, fabricarea tiolosului, instalația de absorbție a bixidului de carbon, instalația de evaporare sub vid, instalația pentru fabricarea îngrășămintelor chimice etc. Tot în orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, un scurt popas la Școala, cu clasele I—VIII, Nr. 5. O școală mică, dar cu reflexe de bijuterie. Pietrele prețioase din montura acestei bijuterii — numeroasele premii naționale și internaționale dobîndite de cercul de desen „Ion Diaconescu”, condus de profesorul Gheorghe Mocanu: premiul I și laureat al Festivalului Național „Cîntarea României”, marele premiu U.N.I.C.E.F., premiul I la Muzeul de Artă al copiilor lumii, Avignon, Franța, premiul I la Artek, în U.R.S.S., premiul I la Concursul din Noua Zeelandă, premiul I la Shankon, India, premiul I la... Ne oprim înainte de a încheia lista care, oricum, rămîne deschisă. Liceul Industrial din Sascut, demonstrează și el eficiența colaborării între școală și unitățile direct productive în pregătirea pentru profesie a elevilor. Sprijinul pe care Întreprinderea Agricolă de Stat din localitate, cu viguroasa sa fermă zootehnică, îl acordă liceului în pregătirea tehnico-productivă a elevilor, se reflectă în înseși bunele rezultate ale acestei pregătiri.

În sfîrșit, un ultim popas, la Liceul Industrial Nr. 1 din Bacău, liceu cu profil de aeronautică, patronat de Întreprinderea de Avioane din Bacău. Un liceu „mamut”, cu cabinete și laboratoare între care sînt demne de amintit cele de motoare, de structuri și electronică de aviație, simulatorul de zbor și un excepțional cabinet de limba și literatura română. Liceul este dotat integral cu aparatură audiovizuală, inclusiv televiziune

cu circuit închis. Atelierele liceului, precum și cele ale Întreprinderii de Avioane, oferă elevilor condiții optime pregătirii în profilul aeronautică, electrotehnică și mecanică de aviație. Din multe cercuri ale elevilor este potrivit, credem, să le amintim pe cele de acromodelism și de zbor cu aparatură ușoară. (planorism și zbor cu motor).

Prezența conducătorilor unor instituții de învățămînt superior care pregătesc cadre pentru domenii prioritare ale economiei naționale, intervențiile lor în cadrul dezbaterilor purtate de participanții la acest schimb de experiență, au adus o substanțială contribuție la aprofundarea înțelegerii importanței pregătirii tineretului școlar în învățămîntul preuniversitar pentru viitoarea lor profesie, însemnătatea judecioasei lor orientări școlare și profesionale. Prof. univ. dr. ing. Dumitru Săndulescu, rectorul Institutului de Petrol și Gaze din Ploiești, aprecia astfel că buna pregătire a absolvenților de liceu care candidează la acest institut se datorează în cea mai mare măsură eforturilor conjugate ale unităților de învățămînt de nivel preuniversitar cu cele economice. Mii de absolvenți ai institutului care lucrează în cele trei mari ramuri ale industriei petroliere, foraj extracție și construcții de utilaj petrolier, fac față exigențelor unei calificări superioare pentru că, încă de pe băncile școlilor, ei au învățat să îndrăgească profesia către care s-au îndreptat. Deosebit de importantă pentru pregătirea lor este și atitudinea pedagogică de largă perspectivă. Astăzi studenții realizează proiecte de diplomă cu ajutorul calculatoarelor, în centrele de calcul ale învățămîntului superior. Informatica are un cuvînt greu de spus și în domeniul energetic, iar lupta care se duce pentru descoperirea de noi resurse ale energiei neconvenționale solicită cadre de cea mai înaltă calificare.

La rîndul său, prof. univ. dr. Dumitru Fodor, rectorul Institutului de Mine din Petroșani, a prezentat excepționalele condiții de pregătire care li se oferă studenților din acest institut și a insistat asupra largilor perspective care au fost create dezvoltării și modernizării industriei miniere, unul dintre cele mai importante sectoare ale economiei naționale, asupra nelimitatelor sfere ale cercetării științifice din acest domeniu, care își așteaptă noi contingente de exploratori.

Prof. univ. dr. Costică Bărbulescu, prorector al Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, a reliefat ideea înaltelor responsabilități care stau în fața învățămîntului superior agronomic, în condițiile noii revoluții agrare. Trezirea agriculturii la un stadiu calitativ nou presupune profunde mutații în modul de a gîndi și a munci al tuturor celor care lucrează în agricultură, impune formarea unor oameni noi, depozitari al unui patrimoniu de cunoștințe cit mai înalte, cit mai solide, cit mai vaste. Și pentru agricultură se formează tineretul studentesc în spiritul pasiunii pentru cercetarea științifică, pentru investigarea tuturor posibilităților în vederea realizării unor producții de înalt nivel calitativ și cantitativ.

În ansamblul său, schimbul de experiență din județul Bacău s-a constituit — așa cum a fost apreciat de marea majoritate a celor prezenți — ca o acțiune deosebit de utilă, reușită și eficientă. „Aș vrea să mulțumesc gazdelor noastre — spunea în intervenția sa prof. Dobrița Tigăran, președintele Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Presă, Poligrafie și Edituri — pentru tezaurul de experiență pe care ni l-au prezentat. Aici, prețuind, am putut vedea strînsa colaborare care există între școală și întreprinderi. Roadele muncii absolvenților, în producție, sînt o ilustrare vie a activității de orientare școlară și profesională. S-au desprins bogata experiență prezentată și roadele eforturilor depuse de organele și organizațiile sindicale din școli, sub conducerea organizațiilor de partid, pentru realizarea, la cotele cele mai înalte, a investiției în om, una dintre investițiile de cea mai lungă durată”.

Ceea ce am văzut aici — spunea prof. Ștefan Benta, inspector școlar general al județului Mureș — sînt lucruri cu adevărat admirabile. Am putut să apreciez acțiunile specifice, originale, ale acestui județ și mă întorc la Mureș cu sufletul și mintea îmbogățite de dorința ca tot ceea ce am văzut pozitiv aici să poată fi răspîndit în întreaga țară. Aprecieri asemănătoare au făcut și reprezentanții ai inspectoratelor școlare din județele Brașov, Neamț, Olt, Alba și mulți alții.

În încheierea lucrărilor schimbului de experiență, prof. Rada Mocanu a insistat asupra aspectelor care au relevat strînsa unitate dintre învățămînt, cercetare și producție, unitate care se realizează datorită sprijinului permanent și susținut acordat învățămîntului din județ de către organele locale de partid și de stat. Unitățile de învățămînt din această parte a țării dispun de o puternică bază materială, creație a regimului nostru, a „Epocii Nicolae Ceaușescu”. Pe această bază, pe baza unei strînse conlucrări cu întreprinderile patronatoare, a eforturilor tuturor cadrelor didactice, în județul Bacău, se realizează o bună pregătire a tineretului școlar prin muncă și pentru muncă, pentru viață.

SUCCESELE ELEVILOR, SUCCESE ALE EDUCATORILOR

Grăitoare argumente ale calității și înaltei performanțe a învățămîntului românesc, olimpiadele acestui an școlar — începînd cu etapa de masă pînă la cele balcanice și cele internaționale — au confirmat și vor confirma încă o dată valoarea școlii noastre de toate gradele, justetea organizării sistemului nostru de învățămînt revoluționar, sistem conceput, restructurat și perfecționat în profunzime pe baza gândirii clarvăzătoare a cititorului său, tovarășii Nicolae Ceaușescu. Aceste performanțe sînt, în același timp, o urmare firească a impoartantei contribuții aduse de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, la asigurarea unui cadru larg, armonios și unitar pentru legarea tot mai strînsă a învățămîntului, de sarcinile actuale și de perspectivă ale cercetării științifice și producției.

Olimpiadele dobîndesc de la an la an un caracter general, de masă, asigurînd tuturor tinerilor un cîmp larg de afirmare a capacității lor creatoare, de mobilizare a tuturor eforturilor, astfel încît din ce în ce mai mulți elevi să se situeze la cota maximă a pregătirii lor. Constituindu-se în adevărate competiții ale inteligenței, ale spiritului creator avid de cunoaștere de sine și de cunoaștere a lumii, ele demonstrează, în același timp, înaltele cote de calitate la care se situează în prezent nivelul pregătirii asigurat de școala noastră și de slujitorii săi, faptul că performanța este rezultatul firesc al progresului școlar general.

Pagina de față consemnează, pe scurt, gîndurile celorva dintre profesorii ai căror elevi au obținut premii la Olimpiadele balcanice de matematică, fizică și chimie (în numerele 298 și 299 ale revistei noastre, am informat cititorii asupra rezultatelor obținute de către elevii participanți), precum și pe cele ale unor profesori de la școli gimnaziale din Craiova, ai căror elevi au fost premiați la faza pe țară a Olimpiadelor, cu privire la modul în care au muncit pentru a-i conduce pe elevi spre cota cea mai înaltă a rezultatelor la învățătură.

Prof. Armand Martinov, Liceul de Matematică-Fizică Nr. 1 din București: „Zorii zilei de duminică, 10 mai 1987, intrînziau să apară. Pe aeroport, în freacătură multă, inimile părinților, profesorilor colegilor, vibrau de emoție. Revederea a fost aproape obișnuită. Nicolae Belî și Andrei Moroianu, elevi ai Liceului de Matematică-Fizică Nr. 1 din București, împreună cu colegii lor, au apărut, desînși, cu zîmbetul pe buze.

Cei doi elevi ai liceului nostru sînt deosebit de dotați în ceea ce privește aptitudinile matematice și sînt înzestrați cu o mare capacitate de asimilare și redare creatoare a celor studiate. Ei sînt capabili de eforturi intelectuale care uneori depășesc condiția vârstei lor. Bazîndu-se pe aceasta, am adoptat, față de ei un stil de muncă diferențiat. Cu acești elevi trebuie să fim cu mai mulți pași înainte față de restul colectivului. De exemplu, cu elevii Nicolae Belî și Andrei Moroianu, am parcurs, în clasa a IX-a, toată materia de liceu. Dar nu am studiat numai noțiunile teoretice cu aplicarea formulelor însușite, ci am apelat la raționamente profunde care le ofereau posibilitatea să recurgă la ample generalizări, să-și manifeste posibilitățile lor creatoare.

Tratarea diferențiată în munca desfășurată cu acești elevi a presupus, firește, o pregătire deosebită și din partea celor care-i formează. Selecționarea materialului bibliografic am făcut-o în concordanță cu nivelul de pregătire individuală. Elevii au consultat atît cursuri teoretice cit și diverse culegeri de probleme din biblioteca lor, a școlii și din alte surse. Au fost îndrumați către întocmirea unor fișe de studiu cuprinzînd probleme care pot avea soluții diverse. Asemenea fișe am întocmit și noi, profesorii, iar problemele le-am propus elevilor spre rezolvare.

Pregătirea lor pentru Olimpiada națională de matematică culminează cu pregătirea întregului lot, realizată sub îndrumarea unor cadre de o deosebită competență.

Putem conchide că un participant la Olimpiada internațională de matematică, deși înzestrat cu calități deosebite, este rodul muncii unui complex de factori educaționali și formativi, începînd cu etapa preșcolară, trecînd prin gimnaziu și liceu. Includem în acești factori și ambianța familială care le-a permis să-și dezvolte aptitudinile și le-a creat un mediu favorabil studiului și dezvoltării, capacității lor creatoare. Toți acești factori au concurat la menținerea pasiunii pentru matematică, au contribuit la modelarea unor viitoare personalități în acest domeniu.

Prof. Alexandra Tureu, Liceul de Matematică-Fizică Nr. 1 din București: „Faptul că elevul Andrei Moroianu a obținut la Balcaniada de matematică un rezultat deosebit l-am prevăzută de multă vreme. I-am urmărit evoluția nu numai în calitate de profesor de matematică, ci și ca dirigintă. Este un tânăr deosebit de înzestrat, de muncitor, de receptiv. Doresc să subliniez însă că toate calitățile acestui elev nu ar fi fost puse în valoare dacă ele nu ar fi fost valorificate, stimulate, cultivate încă din anii de grădiniță. Începînd cu educatoarea pe care a avut-o, cu învățătorul, cu profesorii din învățămîntul gimnazial, cu cei pe care îi are acum, în învățămîntul liceal, toți au contribuit la performanța obținută de acest elev. Acest adevăr este valabil pentru toți elevii liceului nostru care, într-o fază sau alta a olimpiadelor școlare, au obținut rezultate remarcabile.

Personal, m-am străduit să-l îndrum pe elevul meu spre creația matematică pentru că a dovedit înclinații deosebite în această direcție. Am petrecut împreună sute de ore în care am rezolvat probleme, am căutat soluții diferite de rezolvare a unor complexe și dificile calcule matematice. A fost o activitate care ne-a dat satisfacții reciproce, pe care acum o conti-

nui cu încă mulți elevi ai liceului nostru și care sper să dea rezultate frumoase în anii următori. Socotesc această muncă drept o datorie a noastră, a celor care sîntem chemați nu numai să transmitem cunoștințele elevilor noștri, ci să-i ajutăm să se dezvolte ca viitoare speranțe ale științei matematice din patria noastră.

Prof. Romulus Pop, Liceul de Matematică-Fizică „Gh. Șincai” din Baia Mare: „Am trăit un sentiment de deosebită mîndrie și satisfacție cînd am aflat de succesele deosebite pe care le-a obținut elevul Necula Ciprian de la liceul nostru: premiul I pentru: cea mai bună lucrare experimentală; cea mai bună rezolvare a problemei de mecanică; cea mai bună rezolvare a problemei de optică; cea mai bună tratare a problemei de fizică nucleară la proba experimentală. Aceste succese nu sînt întâmplătoare. Elevul respectiv a obținut și în anul școlar trecut multe premii naționale și internaționale. Incontestabil, este un elev deosebit de dotat, dar meritul aparține, în aceeași măsură, și înaltei calități profesionale a colectivului didactic. Din experiența mea, am constatat că asemenea rezultate de excepție sînt posibile atunci cînd activitatea de performanță începe încă din gimnaziu și se desfășoară continuu, gradat, pe toată perioada școlară. O condiție a performanței este, în primul rînd, depistarea și selecționarea acelor elevi cu aptitudini reale, în cazul de față la fizică, și desfășurarea cu ei, pe echipe și individual, a unei activități care să permită dezvoltarea spiritului de investigație, de cercetare, de creativitate. În acest scop, în ultimii doi ani, am inițiat un concurs de rezolvare de probleme de fizică la nivelul liceului, cu etape săptămînale, la care au fost antrenați un număr mare de elevi din care am selecționat pentru diversele etape ale olimpiadei. O importanță deosebită am acordat-o și activității în cercul de fizică.

Prof. Mariana Văcă, Liceul de Matematică-Fizică „Gh. Șincai” din Baia Mare: „Calea spre performanță nu este netedă. Ea implică o foarte bună cunoaștere a «zestrei» elevului, a capacității și dorinței sale de a se implica plenar în uriașă muncă de pregătire pentru concursurile la diferitele nivele. Prin pregătirea în vederea concursului și prin participarea la concurs, solicit elevii nu numai la efort intelectual, ci, de multe ori, în mare măsură, le antrenez și latura afectiv-volitivă a personalității lor, aceasta avînd o mare înrîurire în stabilirea unor interese, în exercitarea anumitor capacități, în formarea unor deprinderi și în conturarea unor opțiuni școlare și profesionale. Succesul devine un stimulent deosebit pentru activitatea viitoare în domeniul respectiv, contribuind la o mai bună autocunoaștere și la cultivarea dorinței de a obține rezultate și mai bune în viitor.

Profesorul are marea datorie de a crea, prin calitățile sale umane și pedagogice, climatul propice pentru dezvoltarea neștingherită, plenară, a tuturor calităților elevului, valorificînd la maximum potențialul său intelectual. Această valorificare se poate realiza numai dacă există o strînsă concurență între cei doi factori, profesor-elev, care se bazează pe sinceritate și afecțiune, pe respect și încredere reciprocă.

Insufliindu-le pasiunea pentru munca tenace, susținută, pentru efortul permanent, interesul pentru studiul disciplinei școlare (pentru chimie în cazul de față) este atît de puternic încît îl ajută să treacă peste sutele de ore de efort dedicate studiului teoretic, rezolvării de probleme, experiențelor efectuate în laborator sau testelor de verificare. În această muncă, profesorul trebuie să fie un prețios ghid și un inspirat metodist în organizarea eficientă, cu metode active a muncii elevilor, în

cercuri, pe grupe de elevi sau prin pregătirea individuală și individualizată.

Baza materială puternică a laboratoarelor liceului nostru, posibilitatea de a efectua pregătirea practică și în unele întreprinderi de profil din Baia Mare, literatura de specialitate cu noutățile de ultimă oră pusă la dispoziția cadrelor didactice și elevilor, constituie încă o componentă importantă a procesului de pregătire a viitorilor «olimpici». Participarea elevilor și cadrelor didactice la taberele

județene și naționale de chimie, la proba de baraj pentru admiterea în lotul național constituie etape care finalizează un nou început: susținerea testelor pentru selecția lotului restrîns ce va reprezenta țara noastră la olimpiadele internaționale.

Acestea sînt cîteva trepte spre performanță care ne-au dus la Olimpiada balcanică spre succesul cunoscut: premiul I și punctajul maxim obținut de elevul Adrian Șalie.

DE LA PROGRES ȘCOLAR LA PERFORMANȚĂ

De cîteva ani, județul Dolj deține locuri frunțate în olimpiadele școlare. Este motivul pentru care am dorit să aflăm cîteva dintre „secretele” acestor frumoase performanțe care onorează pe fiecare educator, întregul învățămînt doljean. Unul dintre aceste „secrete”, credem, l-am deslușit în modul exigent, riguros, științific și responsabil, în care inspectoratul școlar al județului a conceput, organizat și desfășurat activitatea didactică spre a se realiza nu numai progresul școlar, ci și pentru a se putea străbate, în toate școlile, drumul de la progres școlar la performanță astfel ca acest drum să fie cit mai scurt, pentru ca aceste deziderate să se îndeplinească, să devină stare de fapt.

Dincolo de statisticile minuțios și detaliat întocmite — argumente elocvente ale progresului înregistrat la toate fazele olimpiadelor școlare (la faza de masă, din învățămîntul gimnazial, au participat 85 797 elevi, iar din cel liceal 71 195; pe municipiu, 4 651 elevi din gimnaziu și 14 975 din liceu; la etapa județeană, 900 elevi din gimnaziu și 1 639 din liceu, iar la cea pe țară, 58 și, respectiv, 84 elevi; la această fază 115 elevi din gimnaziu și liceu au fost distînși cu premii și mențiuni) — este relevant faptul că întreaga activitate a fost concepută într-un sistem care permite, prin structura sa, desfășurarea unei activități didactice continue, de înalt nivel, menit să asigure progresul școlar general și, în final, performanța. Despre cîteva obiective înscrise în acest sistem ne-au vorbit prof. Olimpia Brîncuș, inspector școlar general adjuncț, și prof. Ermina Vanaucec, care răspunde din partea inspectoratului școlar județean de „Colectivul de lucru pentru evaluarea nivelului de pregătire al elevilor, progresului școlar și performanței școlare”.

„Consiliul Județean Dolj al Educației și Învățămîntului — sublinia prof. Olimpia Brîncuș — și-a propus să mobilizeze toate colectivele de muncă din județ astfel încît noua calitate în munca fiecărui cadru didactic să poată fi evaluată după rezultatele concrete obținute cu elevii în clasă și în afara clasei, atît sub aspect instructiv cit și educativ. În acest scop, în cadrul Consiliului a fost special constituit «Colectivul de lucru pentru evaluarea nivelului de pregătire al elevilor, progresului școlar și performanței școlare» a cărui activitate are în vedere, între altele, pregătirea elevilor pentru obținerea de performanțe școlare. În afara inspectorilor de specialitate, a numeroase cadre didactice din unitățile de învățămînt gimnazial și liceal, colectivul este sprijinit, deosebi, de cadre din învățămîntul universitar, precum și de alți factori educativi.

Pentru organizarea și stimularea activității de performanță, la nivelul fiecărei comisii metodice, pe specialități, s-au stabilit măsuri concrete pentru desfășurarea continuă și unitară a pregătirii și selecționării elevilor apti de performanță școlară. Iată cîteva dintre măsuri: ridicarea nivelului general de pregătire al tuturor elevilor, urmărirea progresului școlar și a performanței școlare prin asigurarea și stimularea unui climat de competitivitate; sporirea eficienței activităților politico-educative în scopul creșterii responsabilității elevilor față de propria lor pregătire.

Referindu-se, în continuare, la măsurile pentru asigurarea performanței școlare, prof. Ermina Vanaucec sublinia că, „după depistarea aptitudinii, organizarea loturilor reprezentative și a cercurilor de elevi pe discipline de învățămînt, au fost urmărirea, în special cîteva aspecte: formarea deprinderilor de studiu individual, realizarea interdisciplinarității în scopul dezvoltării creativității, al caracterului practic-aplicativ al pregătirii, antrenarea în elaborarea de lucrări științifice originale și organizarea de sesiuni de referate și comunicări; promovarea activității pe echipe de elevi, coordonate de cadre didactice școlare, universitare, sau de cercetători; organizarea pentru acești elevi a unor tabere de profil, precum și a unor concursuri la nivelul județean sau interjudețean: «Gh. Țițeica», «Henri Coandă», «Al. Macedonski», concursuri care în județul nostru au o deosebită importanță.”

Acest spirit exigent și responsabil prezent în activitatea inspectoratului, care a dus învățămîntul doljean la succesele amintite, caracterizează și majoritatea unităților de învățămînt din județ, cadrele didactice. Întîlnirea pe care am avut-o cu cîteva profesori din școli gimnaziale craiovene, ai căror elevi au obținut premiul la faza pe țară a olimpiadelor, avea să confirme acest lucru. Consemnăm, în continuare, pe scurt, cîteva din „secretele” drumului către performanță, împărtășite de profesorii prezenți la această întîlnire.

Prof. Marcela Beșteliu, Școala Nr. 31: „Nu privesc performanța ca scop în sine, ci ca pe un rezultat firesc al unei activități didactice de calitate, continue, desfășurate cu pasiune și dăruire, într-o perfectă comuniune cu elevul, cu cerințele și aspirațiile sale. Sînt condiții absolut necesare. M-am străduit să le asigur în bună măsură și, astfel, am creat în rîndul elevilor mei un permanent spirit competitiv,

dorința de afirmare, de autodepășire. Parcurg programa școlară la nivel maximal, aceasta presupunînd deosebită exigență față de elevi, muncă în ansamblu, pe echipe și nu doar cu virfurile. Ștacheta exigenței o ridic la etape scurte, fapt ce permite angajarea întregii clase la o muncă continuă și susținută. Aceasta este și explicația faptului că loturile pentru diversele faze ale olimpiadelor la limba și literatura română sînt foarte largi, ceea ce-mi permite o exigență selecție, rezultate individuale foarte bune.”

Prof. Ion Nanu, Liceul „Frații Buzești”: „Încep pregătirea elevilor pentru performanță încă din clasa a V-a. De pildă, eleva mea Ana Popescu, din clasa a VIII-a, careia îi sînt profesor de matematică de patru ani, a obținut în fiecare an premiul I sau II la olimpiada națională. Și, ca ea, mai sînt cîteva care, sînt conșvins, vor obține aceleași rezultate și în liceu. Anul acesta lotul pentru faza pe județ a fost format din nouă elevi dintre care opt au luat premii, șase fiind dintr-o singură clasă. Secretul este să-i faci pe elevii mei să iubească matematica, să lucreze din plăcere. Și, firește, continuu. Apoi, să-i conduc către o activitate de cercetare, de creație prin inițierea, din clasa a V-a, de acțiuni cu un astfel de conținut. La început, le solicit scurte referate, soluții sau creații de probleme, apoi inițiez sesiuni de comunicare. Un rol deosebit îl are activitatea în cercul de matematică din școală, unde antrenez și elevi din ciclul primar, sau în cercurile organizate pe grupuri de școli. De asemenea, concursurile județene de matematică, (taberele de profil. Toate sînt adevărate laboratoare de cultivare, de formare a talentelor, ele atrîgînd un mare număr de elevi dornici să se confrunte în aceste frumoase și stimulative concursuri școlare.”

Prof. Doina Frunzescu, Școala Nr. 21: „De doi ani particip la pregătirea lotului național pentru olimpiada de fizică și pot afirma că progresul din acest an este evident. Personal socotesc hotărîtoare activitatea continuă în echipă, precum și permanența și exigența solicitare pentru autodepășire. Elevii mei, participanți la olimpiadă în număr mare, s-au prezentat cu soluții originale în rezolvarea unor probleme, în efectuarea de lucrări practice.”

Prof. Marla Genunche, Școala Nr. 30: „La biologie am urmărit în special formarea gîndirii dialectice a elevilor, conștientizarea cunoștințelor predate, formarea capacității de sesizare a detaliilor, de a face comparații. De asemenea, am efectuat multe activități de mare complexitate și dificultate. Toate acestea, gradat, începînd din clasa a V-a. Rezultatele? Nota maximă la lucrări practice și cinci premii la faza națională, dintre care două ale Școlii Nr. 30. Media lotului, 9,29. Firește, satisfacții mari, pe măsura muncii pe care am desfășurat-o atît eu cit și elevii.”

Prof. Floarea Ignat, Școala Nr. 32: „Doresc să subliniez că școala noastră ocupă primul loc pe județ pe discipline la Olimpiada națională. Din nouă elevi participanți, opt au obținut premii și mențiuni. Este un rezultat mult superior anilor precedenți. El se datorează sporirii calității muncii profesorilor. Personal, am participat cu nouă elevi, dintre care patru s-au evidențiat cu premii și mențiuni. Condiția succesului? Firește, pasiune pentru istorie, studiu interdisciplinar, care să depășească mult cerințele programei, formarea capacității de interpretare a documentelor, cunoașterea și studierea unor cit mai bogate surse istorice.”

Prof. Ileana Pîrvulescu, Școala Nr. 1: „Am pregătît lotul pentru olimpiada de geografie și, din cinci elevi participanți, trei au obținut premii, doi fiind de la Școala Nr. 1. Cred că performanța se datorează în special faptului că elevii mei și-au însușit geografia pe viu. Lecțiile mele s-au desfășurat mai ales în cadrul unor excursii și drumetii, unde elevii au putut cunoaște nemijlocit ceea ce le explicam. Lucrările lor la olimpiadă au fost valoroase tocmai pentru că au putut valorifica în ele ceea ce au văzut, au cunoscut, au trăit.”

Cele de mai sus sînt, pe scurt, gîndurile exprimate doar de cîteva dintre miile de profesori ai căror elevi au înregistrat performanțe deosebite la recentele olimpiade școlare. Munca acestor mii și zeci de mii de profesori, cărora întregul popor le aduce omagii sau de „Ziua Învățătorului”, este nu numai o îndatorire profesională realizată la cele mai înalte cote, ci și un act profund patriotic. Pentru că orice investiție de știință, cultură și educație în rîndurile tineretului școlar înseamnă și o investiție de patriotism, înseamnă a îngriji mlădițele prin care urcă seva spre ramurile de la care așteptăm roadele viitorului.

Lor, celor ce modelează oameni

Cine parcurge astăzi drumul între Capitală și Constanța nu poate să nu remarce, cu adine respect pentru cei ce le-au înfăptuit, radicalele prefaceri ale locurilor străbătute. Bărăganul — cu hectarile lui mozaicate de culturi diverse, Dunărea cu brațele-i peste care se avântă în arcuri maestruoase noile și elegantele poduri, Canalul Dunăre — Marea Neagră — neasemuită bijuterie a minții și brațelor omenestii. La capătul acestui drum — Constanța. Orașul sărutat cu dărnice de mare, dominat inefabil de ea, orașul spre care în fiecare vară gândul nostru, al celor ce nu-l locuim, se îndreaptă cu firească nostalgie.

Pentru harnicii lui locuitori, Constanța nu-i numai orașul vacanțelor. El se identifică, în primul rând, cu unul al muncii, al muncii creatoare de valori. Așa l-am aflat și în acest an la cumpăna dintre primăvară și vară.

Pentru cei ce făuresc oameni, pentru cei ce veghează zilnic la formarea generațiilor ce vor adăuga noi carate frumuseții și bogăției locurilor, pentru oamenii școlii constănțene, zilele răcorosului sfârșit de mai erau zile fierbinți. Tradiționala manifestare „Zilele școlii constănțene” reunise și în acest an, la nivelul județului, numeroase sesiuni științifice, activități cultural-artistice, precum și două simpozioane la nivel național: „Dobrogea în literatură” și „Inventivitate, participare, creativitate în orele de limbă modernă”.

În ciuda densității programului, Inspectoratul Școlar Județean funcționa în acele zile ca un autentic dispecerat. Fiecare membru al colectivului era o componentă a unui angrenaj ce trebuia să funcționeze perfect. Și așa și era.

Venim să scriu despre cei ce modelează oameni, cunoscuți sau modesti necunoscuți, care și dăruiesc fiecărei generații de elevi o parte din sufletul lor de educatori pasionați, devotați nobilii lor profesii. Ca să ne vorbescă despre ei, o căutam pe profesoara **Olga Dușu**, inspector școlar general. Programul „Zilelor școlii constănțene” ne indica numele acestora în birourile a două dintre secțiuni: „Conducerea științifică a învățământului” și „Limba și literatura română”. O prezintă firesc, atât a inspectorului școlar general cit și a profesoarei de limbă și literatura română, înscrisă în program cu comunicarea: „Analiza dinamic contextuală a operei literare. Rezultatele unui experiment”.

Opțiunea noastră pentru a scrie despre școala de pe aceste meleaguri nu era nici ea întâmplătoare. Învățământul constănțean a urcat constant în ultimii ani pe scara progresului. Și acesta este cel mai convingător argument care relevă potențialul creator al cadrelor didactice din județ. Ne-am adresat profesoarei **Olga Dușu**, cu rugămintea de a ne concretiza această afirmație.

— Într-adevăr, în ultimul timp am reușit să încheiem fiecare an școlar cu indici superiori mediei pe țară. Anul acesta, la concursurile pe discipline, la nivelul gimnaziului, ne-am situat pe locul I între județe (cu media 8,47) și pe locul al șaselea la olimpiadele elevilor de liceu și concursurile pe meserii. Am avut trei elevi selecționați pentru loturile internaționale ale olimpiadelor de chimie și fizică, de la Liceele „Mircea cel Bătrîn” din Constanța, Agroidustrial din Cernavodă și Industrial Nr. 3 din Medgidia.

La actuala ediție a Festivalului Național „Cintarea României”, am obținut locul al II-lea pe țară, cu 84 premii I, 57 premii II, 18 premii III și 16 mențiuni. Rezultate bune avem și în sportul școlar de masă și mai ales, de performanță. Clubul Sportiv Nr. 2 ocupă locul al II-lea pe țară privind numărul de sportivi selecționați în loturile naționale. Toate aceste rezultate, pe care le-am dori și mai bune, reflectă nivelul competenței dascălilor noștri, angajarea lor comunistă în munca de pregătire generală și practică a tineretului școlar.

— Și, desigur, și nivelul îndrumării și controlului activității lor de către Inspectoratul Școlar.

— În această privință, ne străduim să cuprindem într-o concepție sistemică și munca de îndrumare și control, să cunoaștem temeinic prin toate modalitățile experiența școlară, s-o popularizăm pe cea pozitivă, să diversificăm formele de perfecționare — de la stadiul de informare, implicare în organizare, control și evaluare a rezultatelor de perfecționare — până la evaluarea finală a activității colectivelor didactice și a fiecărui cadru în parte. În acest scop, realizăm o instruire atentă a inspectorilor școlari și a metoștilor, oferindu-le instrumente de lucru pentru inspecțiile frontale, tematice și de revenire, îi sprijinim în mod deosebit pe inspectorii tineri. Săptăminal, analizăm rezultatele inspecțiilor și propunerile de reglare a activității de inspecție și a realității constatate. Intocmim planul de inspecție pe baza unei analize atente a rezultatelor școlare din unitățile ce urmează a fi controlate, fiind seamă și de ritmicitatea inspecției (avem 600 de unități școlare în județ). Sprijinim în mod deosebit școlile care au un bilanț nesatisfăcător la sfârșitul trimestrului sau al anului școlar. Ne stau în atenție toate aspectele procesului instructiv-educativ, dar un accent deosebit îl punem pe ceea ce se întreprinde pentru educația comunistă a elevilor, pe utilizarea strategiilor moderne de instruire și valorificare a potențialului educativ al fiecărei discipline școlare, iar la nivelul conducerii colective a școlilor, pe planificarea prospectivă a muncii, cu obiective precise.

— Cum puteți caracteriza starea de în-

gajare a cadrelor didactice din județ în munca de formare a personalității complexe a elevilor.

— În urma numeroaselor inspecții școlare am avut bucuria să constatăm că există în școlile județului nostru mulți educatori cu vocație pedagogică. Îi caracterizează probitatea profesională, răspunderea comunistă, dăruirea în muncă, simțul de dreptate și o imensă căldură sufletească.

I-am întâlnit și noi pe cițiva dintre aceștia în unitățile școlare vizitate.

La Școala Nr. 29 din Constanța, unitate școlară reprezentativă pentru rezultate deosebite în pregătirea elevilor, procentul de mediocritate se înscrie sub 20 la sută, iar la confruntările interscolare de nivel județean și interjudețean, elevii au ocupat permanent locuri frunțase. Anul acesta, din cei opt elevi ai școlii, care au reprezentat județul la faza națională a concursurilor pe discipline, șase s-au întors cu premii și mențiuni. La faza județeană, de exemplu, din cei 27 de elevi ai școlii, prezenți la concursul de limbă și literatura română, 11 au fost premiați, iar la istorie toți cei 11 elevi prezenți în concurs au primit câte un premiu.

Solicitându-l să ne motiveze bune rezultate ale elevilor din școala pe care o conduce, profesorul Constantin Paraschivescu ne-a vorbit despre dăruirea profesională a colectivului didactic, continuitatea acestuia la clase, zilnică și atenta proiectare și organizare a fiecărei lecții și activități didactice, indiferent de vechimea la catedră a învățătorilor și profesorilor, evaluarea ritmică a nivelului de cunoștințe al elevilor etc. Edificatoare pentru atmosfera de seriozitate și emulație ce caracterizează colectivul didactic al școlii a fost discuția cu profesoarea Silvia Ciupină, Doina Hanzu, Doina Constantinescu, Adriana Moldoveanu, Vasilica Marina și Ioana Timofte, pe tema strădaniei lor pentru asigurarea succesului școlar al tuturor elevilor.

Dintre cele relevate, am reținut: colaborarea exemplară între membrii colectivului, preocupările lor pentru valorificarea integrală a orei de clasă, asigurarea clarității expunerii, utilizarea metodelor active, pregătirea suplimentară pentru integrarea elevilor în prima treaptă de liceu, eficiența activităților de cerc, deprinderea elevilor cu un sistem de instrumente de lucru, transmiterea și receptarea interdisciplinară a conținutului obiectelor de învățămînt etc. Și toate acestea pe fondul cunoașterii științifice a elevului, „cel mai valoros bios”, cum îl numea, cu adincă dragoste și responsabilitate, profesoara de biologie, Vasilica Marina.

Numelor celor cu care am discutat li se pot adăuga multe, cum sint ale învățătoarelor: Stana Calcan, Aurica Lazu, Florica Tîrșă, Eugenia Gheorghe, precum și al profesoarelor: Lucreția Gheorghe, Laura Buda, Florica Turcu, Steliana Sotir, Viorica Secară, Maria Crișan și altele.

Trei ani consecutiv, Liceul Industrial Nr. 11 (profil electrotehnic) și Școala Profesională Centrocoop — ce ființează în cadrul aceluiași local și sub aceeași conducere (director Ion Buligă) — au obținut locul I pe județ la întrecerea socialistă dintre școli. Vizitându-le te impresionează aspectul deosebit de plăcut, ordinea și curățenia exemplară. Sint atribute ce se constituie de la început într-o veritabilă carte de vizită a școlii. Ele caracterizează calitatea muncii și educației desfășurate de profesorii și specialiștii școlii cu cei peste 1350 de elevi. De la intrare te întâmpină un frumos parc, îngrijit minuțios, cu trandafiri, arbuști ornamentali și o întinsă livadă. Cei ce-l întrețin sint elevii. Și tot ei sint cei ce, sub atenta îndrumare a profesorilor lor, îngrijese o prosperă gospodărie anexă — cu 150 de porcine, 470 de păsări, 200 de iepuri — realizează un plan economic de trei milioane și jumătate sau patronează căsuța „Bihor” din „Satul de vacanță” de la Mamaia.

Dar cele mai mari succese le-au obținut colectivul didactic și specialiștii școlii în pregătirea în meserie a elevilor. Interesul și stăruința lor pentru pregătirea practică a acestora s-au concretizat, și în anul actual, în succese remarcabile la concursul pe meserii. Dintre cei 27 de elevi prezenți la faza județeană a concursului s-au calificat 26, toți întorcându-se cu premii și mențiuni de la faza națională. Așadar, educația și învățarea meseriei merg aici mină în mină. Și cu ce succese!

Nu se cuvne să nu scriem despre cei ce instruiesc și educă tînăra generație fără să ne oprim, chiar și pe scurt, la instituția pe care o absolvă înșiși învățătorii — Liceul Pedagogic din Constanța.

Pe lângă această menire, liceul pedagogic mai are una. A ceea de a fi centru metodologic pentru perfecționarea învățătorilor și educatoarelor dintr-un județ sau mai multe. Conștient de această importantă sarcină, colectivul didactic al liceului constănțean a început o laborioasă muncă de proiectare în sistem a lecțiilor. În acest scop, a elaborat seturi cu obiective, elemente de conținut, și probe de evaluare pentru disciplinele de învățămînt ale ciclului primar și activitățile cu preșcolarii. Puse la dispoziția învățătorilor și educatoarelor din județele Constanța și Tulcea, aceste materiale constituie valoroase instrumente de lucru pentru o proiectare științifică a lecțiilor.

Dacă nu ne-am oprit în mod special la succesele la învățatură ale elevilor de

aici, aceasta nu înseamnă că ele nu există. 46 dintre eleve au obținut premii la actuala fază județeană a concursurilor pe discipline și patru la cea națională. Profesorii lor se înscriu în rîndul celor ce modelează cu migală personalitatea viitorilor dascăli. Și nici nu s-ar putea altfel! „Printre ei — îmi spune profesoara Rodica Leonte, directoarea liceului — se află cei pentru care denumirea profesiei se scrie cu majuscule: Eugenia Văjic, Alexandrina Novac, Nicolina Preda, Dumitru Făcuraru, Ioana Gavrilă, Ioan Trancă, Ecaterina Daba, Maria Socolov”.

Sub caldă și atenta lor îndrumare, elevii învăța să devină ei înșiși dascăli. Așa cum astăzi „le este netezit drumul cunoașterii, al satisfacției și al bucuriei, vor face-o și ei, peste ani, pentru acei ce le vor fi elevi. Și ciți oare nu-l vor păstra în amintire pe Educatorul lor — cel care, prin exemplul său personal, i-a determinat să opteze pentru cea mai minunată dintre profesii! Pe El, și numai pe El, vor lîmde mereu să-l ogăleze. Poate să-l și depășească! Este suprema aspirația a dascălilor. De ziua lor, le-o dorim împlinită!

CORNELIA GIRMACEA

Educatoarele Oltului

Un simpozion — oglindă a roadelor muncii împlinite, bogat în conținut și manifestări creatoare, a fost cel organizat de Consiliul Județean Olt al Organizației Pionierilor (președintă: **Mariana Dobrin**) și Comisia Organizației Soimii Patriei (președintă: **Margareta Nicuț**), în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Olt (inspector școlar pentru învățămîntul preșcolar: **Mariana Iordache**), dedicat împlinirii a 110 ani de la dobîndirea Independenței de stat a României și avînd ca temă: „Organizația Soimii Patriei, factor activ de educație patriotică și revoluționară a copiilor”.

Beneficiind de îndrumările competente, ca și de sprijinul material, acordate de conducerea Inspectoratului Școlar Județean Olt — inspector școlar general prof. **Elena Bărbulescu** — organizatorii simpozionului au găzduit — în cadrul celor patru secțiuni ale sale — peste 200 de participanți, educatoare din grădinițe ale județului Olt, președinti ai Comisiilor Organizației Soimii Patriei, președinti ai Consiliilor Comunale ale Organizației Pionierilor, părinți.

Importanța acestui fertil cadru de împărtășire a experienței pozitive a educatoarelor Oltului a fost subliniată, în cuvîntul de deschidere, de prof. **Elena Bărbulescu**, inspector școlar general, ca și în utilele referențe prezentate de prof. **Elena Boghișoiu** din partea Consiliului Național al Organizației Pionierilor, prof. **Rodica Șovar**, inspector principal în Ministerul Educației și Învățămîntului și de scriitorul **Dumitru Almas**. Lucrările au fost conduse de prof. **Margareta Nicuț**, președinta Comisiei Județene a Organizației Soimii Patriei și vicepreședinta a Consiliului Județean al Organizației Pionierilor.

Prin intermediul comunicărilor prezentate de educatoare ca: **Niculina Dumitrescu**, directoarea Grădiniței din Scornicești, **Maria Prioteasa**, de la aceeași grădiniță, **Lucreția Giurea**, de la Grădinița Uzinei de Aluminiu Slatina, **Eucenia Vlad**, președinta Comisiei orașenești a Organizației Soimii Patriei din Caracal, **Georgeta Rada**, directoarea Casei de Copii Preșcolari din Slatina, **Elena Georgescu**, directoarea Grădiniței Nr. 2 din Bals și altele, au fost evidențiate numeroase strategii didactice moderne, folosite în educarea patriotică și revoluționară a copiilor preșcolari.

Dar simpozionul a prilejuit și o strălucită trecere în revistă a realizărilor unor colective didactice din grădinițe slătine, prin reușitele activități demonstrative ce s-au desfășurat, la fiecare secțiune în parte. Astfel, în secțiunea „Forme și modalități folosite în cadrul Organizației Soimii Patriei în vederea cunoașterii vieții și activității tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului”, soimii patriei de la Grădinița Întreprinderii de Aluminiu (îndrumătoare: educatoarea **Angelica Răduț**) au fost condus cu pricepere, în activitatea: „Tovarășul Nicolae Ceaușescu, părintele iubit al tuturor copiilor” — prin observații, lecturi după imagini, conversație etc., folosindu-se diferite mijloace de învățămînt — la verificarea cunoștințelor lor în legătură cu copilăria, viața și activitatea secretarului general al partidului nostru. Tot soimii patriei de la Grădinița Întreprinderii de Aluminiu au prezentat, în secțiunea „Forme și modalități folosite în cadrul Organizației Soimii Patriei pentru cunoașterea de către copii a trecutului istoric, a semnificației unor evenimente din istoria patriei”, o activitate cu caracter ceremonial, sub formă de concurs, intitulată „Să ne cunoaștem eroii neamului”. Propunîndu-și să-i familiarizeze pe copii cu elementele esențiale ale for-

mării și continuității poporului român pe meleagurile patriei, cu fapte și evenimente importante din trecutul eroic de luptă al poporului nostru, educatoarea **Ecaterina Cosăcescu** a mobilizat interesul acestor copii (împărțiți în două echipe — dăcii și romanii!) folosind interesante mijloace didactice: hartă fizică a R.S.R., o hartă cu becuțe, delimitînd cele trei țări românești, tablă magnetică, aparat de proiecție, imagini din legende istorice, portretele lui Burebista, Decebal, Traian, Mircea cel Mare. Ea a creionat, prin captivante explicații, ca și prin conversație — introductivă, de aprofundare și de verificare — o caldă definire, pe înțelesul vârstei lor, a patriotismului voievozilor noștri, a tradițiilor de luptă ale poporului nostru pentru libertate și progres social.

În secțiunea „Educația copiilor în spiritul cunoașterii și prețuirii mărețelor realizări obținute de poporul nostru în perioada pe care cu respect și mîndrie patriotică o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu”, activitatea cu caracter ceremonial, susținută de soimii patriei de la Grădinița Nr. 2 din Slatina (îndrumătoare: **Veronica Isachie**), „Frumoasă și bogată ești, patria mea!”, a constituit o minunată „călătorie”, prin țară și prin județul Olt, a copiilor, care au arătat ce știu alături despre frumusețile și bogățiile naturale ale țării, cit și despre mărețele realizări obținute prin muncă, de poporul nostru, în anii construcției socialiste.

Și montajul „Copiii României dorește pacea!” (îndrumătoare: **Victoria Baldăr**), înbinînd cîntecul cu dansul și recitarea, de asemenea, și brigada artistică a micilor sanitari, condusă de asistenta **Paula Dobrescu**, de la aceeași grădiniță, au captat din plin interesul asistențelor.

În secțiunea a IV-a, UNICEF, soimii patriei de la Grădinița Nr. 5 din Slatina (îndrumătoare: educatoarea **Paula Daba**), ingenios costumați, în perechi de tineri din diverse țări ale lumii: ruși, maghiari, francezi, afganezi, mexicani, greci, români, au exprimat, cu insuficiență, prin cîntec, dans și recitări, aceeași fierbinte dorință de pace și prietenie cu toți copiii lumii.

În holarile multor grădinițe vizitate cu ocazia simpozionului am sesizat un pănou semnificativ, al cărui conținut este permanent reînnoit: Evenimentul politic în lume / Evenimentul politic în țară / Evenimentul politic în județul Olt. Este, și acest fapt, o mărturie, printre altele, alte, a receptivității, a deschiderii către nou, a ardorii manifestate în propria lor perfecționare profesională, politică și ideologică, de către educatoarele meleagurilor oltenice. Preocuparea aceasta am regăsit-o în cuvîntul multor participante, cum ar fi, bunăoară, al **Euceniei Vlad** (Grădinița Nr. 6 din Caracal): „Fiecare sat, oraș, județ, are istoria sa, care se constituie în istoria unică, națională. A crea copiilor climatul instructiv-educativ necesar cunoașterii eroilor locali care, prin faptele lor, au intrat în istoria națională, este nu numai o datorie, reieșită din documentele partidului nostru, ci și o necesitate didactică, impusă de principul accesibilității, al pornirii de la apropiat la depărtat, de la cunoscut la necunoscut” sau al **Nelei-Delia Ostrovoanu** (Grădinița Nr. 5 din Caracal): „Trebuie să ținem pasul cu cerințele vieții noastre de astăzi, să cunoaștem foarte bine problemele politice ale vremii în care trăim, pentru că educația moral-politică-patriotică, realizată în forme specifice vârstei preșcolare, favorizează însușirea conștientă a cunoștințelor, participarea activă la viața obștească, formarea conștienței în spiritul relațiilor de muncă colectivă, specifice societății noastre.”

DOINA SĂNTIMBREANU

Dăruire și angajare

Despre succesele obținute în acest an școlar în munca de educare comunistă, revoluționară a tinerii generații, în pregătirea temeinică a forței de muncă necesare economiei noastre naționale și despre angajarea fermă în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului și în împlinirea, cu rezultate deosebite, a Conferinței Naționale a partidului am discutat — în aceste zile, premergătoare sărbătorilor „Zilei Învățătorului” — cu unele cadre didactice de la Liceul de Matematică-Fizică Nr. 1 și de la Liceul Industrial „Textila” din Pittești, precum și de la Școala din comuna **Albești de Argeș**.

Dar, este firesc ca acela care are o viziune de ansamblu a celor mai de seamă realizări ale cadrelor didactice din județ, a succeselelor acestora, a tot ceea ce, prin fapte, confirmă noblețea muncii de educator, să fie însuși inspectorul școlar general. Citeva prime note definitorii, majore și generale, ale muncii cadrelor

didactice din județul Argeș, le-am desprins din convorbirea recentă cu prof. **Irina Nicolaescu**, inspector școlar general. „Disponind de o rețea școlară complexă și echilibrată — peste 1000 de unități școlare și 33 de licee, din care 23 industriale, dotate cu o bază materială corespunzătoare — îmi spunea interlocutoarea mea, cele 8000 de cadre didactice ale județului Argeș sint angajate, cu dăruire și abnegație, în înfăptuirea politicii partidului nostru în domeniul învățămîntului. Rodelele muncii acestora se materializează în temeinicia pregătirii pentru muncă și viață a tineretului școlar, în rezultatele la învățatură înregistrate pînă în prezent și exprimate prin procente de promovabilitate situate peste media pe țară. Dar, și la concursurile școlare pe discipline de învățămînt și meserii, unde am obținut 132 de premii și mențiuni (reprezentînd 54 la sută din numărul participanților din județ), premiul I, la limba și literatura română și

biologie (liceu), matematică (gimnaziu) și la profilele: petrol, chimie și construcții. Ne-am situat, pe echipe, pe locul I, la limba și literatura română (liceu) și pe locul II la chimie (liceu), matematică (gimnaziu), filozofie și limbi moderne. Individual, avem patru premii I, la disciplinele de învățământ și cinci premii I, la meserii. Elevii noștri au fost selecționați și în loturile naționale de matematică și de chimie. Aceste rezultate nu ne mulțumesc pe deplin, pentru că beneficiem de forțe puternice în realizarea unei creșteri substanțiale a calității procesului instructiv-educativ și în întorarea unei ordini și discipline exemplare în școli. Indemnând adresat, recent, de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu prilejul vizitei de lucru întreprinse în județul Argeș, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, «să ridicăm pe trepte tot mai înalte patria noastră», ne mobilizează pe toți și ne angajează să ne intensificăm eforturile în îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce ne revin în perfecționarea continuă a muncii instructiv-educative din școlile și liceele din județul nostru.»

Accastă angajare fermă, dublată de devotament, pasiune și spirit de echipă în muncă o dovedeste, prin fapte și împliniri, colectivul didactic al Liceului de Matematică-Fizică Nr. 1 din Pitești, liceu care a obținut, anul trecut, locul I în întrecerea socialistă și este renumit și prin performanțele elevului Dan Pirjol, la concursuri internaționale de fizică. Însoțită de prof. Vasilia Oanță, din partea inspectoratului școlar, vizitez acest liceu cu o bază materială excepțională. În sălile de clasă, în laboratoarele de fizică, biologie și electronică, în cabinetul de limba și literatura română, în cele cinci ateliere, în sala de sport — omologată pentru competiții naționale — și în biblioteca cu peste 32.000 de volume există materiale didactice și mobiliere, concepute de cadre didactice și confecționate de elevii acestui liceu.

„Având asigurate condiții deosebite de studiu și de pregătire practică (desfășurată la Institutul de Reactori Energetici și Nucleari din Pitești sau în atelierele din liceu), elevii noștri, preciza prof. Gh. Lungoci, promovează integral, peste 70 la sută cu medii de la 7 în sus. Circa 60 la sută din absolvenții reușesc în învățământul superior, iar ceilalți se integrează, cu succes, în producție, în meseriile de operatori pentru tehnici și tehnologii nucleare și de electroniști pentru automatizări. În acest an școlar, am obținut premiul I la faza republicană a concursului de limba și literatura română (eleva profesoarei Georgeta Dumitrescu) și premiul III la concursul internațional de orientare turistică. Doi dintre elevii noștri s-au calificat la etapa județeană a sesiunii de referate și comunicări a elevilor; nouă, din cei 12 componenți ai echipei divizionare de baschet din campionatul național de juniori, învață aici.»

La rezultatele obținute de cadrele didactice din acest liceu se adaugă și cele din ediția a III-a a manifestării metodico-științifice „Creativitate și eficiență în învățământ”: patru lucrări au fost selecționate pentru etapa pe țară. Și la Școala din comuna Albești de Argeș, colectivul didactic, caracterizat prin ambiția de a munci, cu dăruire și bune rezultate, este preocupat de educarea comunistă, revoluționară și de ridicarea nivelului la învățatură al elevilor. Am reținut din discuția cu prof. Gheorghe Ciucar, directorul școlii, câteva obiective ale muncii: perfecționarea și autoperfectarea pregătirii științifice și

metodice, îmbunătățirea nivelului ortografic al scrierii elevilor, cultivarea intereselelor lor pentru studiu ș.a. Mărturiile ale acestor preocupări susținute sînt rezultatele obținute de elevi, atît la învățatură (clase întregi cu promovare de 100 la sută; procentul pe școală fiind de 99 la sută), cit și în unele acțiuni și manifestări: trei locuri I, pe țară, la concursul „Pentru Apărarea Patriei”, campioni județeni la tenis de masă, numeroase medalii și premii la concursuri naționale și internaționale de desen (cele mai recente: premiul special al juriului la concursul de creație literară și artă plastică pentru preșcolari, elevi și studenți, „Pentru sănătate și unanitate”, inițiat de Crucea Roșie și un alt premiu la concursul cu desene ale copiilor, în India).

În holurile școlii și la expoziția colectivă, intitulată sugestiv „Copilărie fericită — Românie, plai de aur”, te impresionază tablourile lucrate pe lemn și sticlă, armonia culorilor, minuțioza prezentări detaliate, stilul îngrijit practic de copii în valorificarea elementelor din mitologia românească și din folclorul local, imbinat armonios cu aspecte ale copilăriei fericite. Este cunoscută, în județ și în țară, pasiunea pentru pictură a profesoarei Maria Stoica, pasiune pe care a transmis-o și elevilor săi. „Urmăresc copiii încă de la grădiniță, imi mărturisesc aceasta, îi descopăr pe cei dotați, cărora le cultiv, în cadrul cercului de pictură „Cromo” și al orelor de desen, talentul, originalitatea, creativitatea și pasiunea de a munci. De asemenea, îi învăț elemente de limbaj plastic, fac multe exerciții de amestecuri ale culorilor (calde și reci), le dezvolt imaginația, propunându-le să exprime în compozițiile lor, prin formă și culoare, cuvinte simple sau asociate, expresii literare, poezii cunoscute sau inventate.

Un frumos bilanț al activității îl înregistrează și colectivul didactic de la Liceul Industrial „Textila” din Pitești, care califică — prin liceu, școală profesională și de maistri — confecționeri, finisori, filatori și mecanici de întreținere pentru întreprinderile de industrie ușoară.

„Inimosul și harnicul nostru colectiv didactic, menționa prof. Ana Stancu, directoroa liceului, angajat în ridicarea calitativă a procesului de învățământ, asigură temeinica pregătire în meserie a elevilor. În atelierele de țesătorie, filatură și confecții ale liceului — și în cele ale întreprinderilor „Argeșana” și „Textila” — în cabinetele, laboratoare și săli de clasă, elevii sînt pregătiți teoretic și practic și familiarizați cu fluxul tehnologic și cu producerea unor țesături de complexitate diferite, deosebit de apreciate prin contractele de desfacere. Realizează un plan de producție de două milioane. La concursul pe meserii, la profilul industrie ușoară, s-au situat pe locurile II și III și au luat și două mențiuni, iar la Festivalul Național „Cîntarea României” au fost premiate formații de montaj literar, grupul folcloric și brigada artistică. Ne angajăm să acționăm, în continuare, cu mai multă eficiență pentru dobîndirea unor noi succese în pregătirea pentru muncă și viață a elevilor.»

Am consemnat numai cîteva dintre succesele și faptele de muncă ale cadrelor didactice din școlile vizitate care confirmă, încă o dată, că și învățământul argeșan, ca și întreaga școală românească, poartă pecetea înfloririi și modernizării, demne de Epoca Nicolae Ceaușescu, și hotărîrea de a aduce o contribuție sporită la pregătirea multilaterală a tinerei generații.

VIOLETA APOSTOL

artistice, de dansuri, teatru și cor, ale copiilor. Frumoasele rezultate obținute la Festivalul Național „Cîntarea României”, faza pe oraș — două premii I — și la Gala laureaților organizată în cinstea Zilei de 1 Iunie — locul al II-lea — au răsplătit atît talentul micilor artiști, cit și priceperea și dăruirea educatoarelor care i-au pregătit: Cseke Judita, Maria Mesaroș, Livia Caraba și Anuța Făgărășan.

Ceea ce te impresionează în primul rînd, cînd intri în Grădinița din comuna Someș Odorhei (coordonată de Școala de 10 ani din localitate) este mica „seră”, de un verde proaspăt, din fiecare sală. Aceste flori, răsăduri, plante variate, în diferite stadii de dezvoltare, orînduite cu pricepere în ghivece sau lădițe de lemn, pe specii și clase, sînt destinate unor activități de cunoaștere a mediului înconjurător. Cu ajutorul lor, cele două harnice educatoare — Maria Copos și Livia Manolache — îi învață pe copii să iubească și să ocrotească natura, îi obișnuiesc cu frumoasa muncă a părinților lor agricultori.

Cu flori, de data aceasta într-o grădiniță de trandafiri și bujori, te întimpină și Grădinița Nr. 10 cu Program Prelungit din Zalău (directoare, Angela Mocanu). Le prețuiești și mai mult cînd afli că sînt îngrijite, de la sădire, de către preșcolari. De fapt acesta este și locul preferat de copii pentru desfășurarea multora dintre activitățile cu conținut practic pentru cunoașterea mediului înconjurător, sub atenta îndrumare a educatoarelor.

Rod al muncii acestora — de exemplu, Floare Iacob, Mia Cristea, Vioara Codrea — sînt și convingătoare activități de educație moral-cetățenească sau emoționante momente de educație patriotică, bazate pe valorificarea istoriei locale, care le însușă copiilor trinite sentimente de mîndrie și admirație pentru trecutul de luptă și glorie al poporului nostru, pentru mărețele împliniri, ale socialismului românesc, de adîncă prețuire și recunoștință față de conducătorul iubit al statului și partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa Elena Ceaușescu.

Caratele omeniei

Cînd în ochii unui om strălucesc deopotrivă caratele omeniei și ale inteligenței și cînd acesta este un învățător care-și îndrăgește profesia fiindcă iubește copiii, este sigur și te bucuri că elevii săi învață să creadă în adevăr, în știință, în frumusețe și armonie, în cinste și dreptate.

Așa sînt ochii învățătorului Chirilă Ioan Pop de la Școala Nr. 7 din Zalău — buni și ageri, înțelepți și iscoditori. Ochi care vorbesc înaintea cuvintelor, care aprobă sau dojenesc, care încurajează ori pedepesc și al căror grai elevii din actuala clasă a IV-a E au început să-l înțelegă încă din primele zile de școală.

Concurs republican de materiale metodice

Aflat la cea de a V-a ediție, concursul republican de materiale metodice se înscrie în ansamblul acțiunilor de perfecționare și modernizare a procesului instructiv-educativ de îmbunătățire continuă a nivelului calitativ al întregii munci politico-educative desfășurate în cadrul Organizației Pionierilor și Organizației Șoimii Patriei.

Expoziția republicană de materiale metodice, deschisă cu prilejul actualii ediții a concursului, la Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei, în perioada iunie-septembrie 1987, oglindește interesul cadrelor care muncesc cu pionierii și șoimii patriei pentru continua îmbogățire a mijloacelor și procedeele de lucru specifice diferitelor categorii de vîrstă și preocupări ale copiilor, pentru modernizarea metodelor și diversificarea formelor de activitate cu aceștia, ca expresie a efortului permanent de pregătire și autoperfectinare.

În expoziție se remarcă varietatea tematică a lucrărilor, originalitatea și nouțata, caracterul interesant de prezentare al acestora. Un loc distinct și bine reprezentat în expoziție îl ocupă lucrările elaborate în casele pionierilor și șoimilor patriei, care își afirmă, și în acest mod, rolul lor de centre metodice de îndrumare.

Analizînd calitatea lucrărilor prezentate, juriul a acordat premii și mențiuni unui număr de 243 lucrări. Menționăm, în continuare, lucrările care au obținut premiul I: **Materiale scrise: 1. În domeniul educației prin muncă și pentru muncă:** Metodica organizării și desfășurării activității în atelierul de creație confecții (Elena Alexandru, CPSP Brăila); Metodologia realizării automodelor captivate (Mihaela Berceanu, CPSP Craiova); Conținutul și metoda activității cercului de biologie în școală (Rodica Dumitru, Școala Nr. 2 din Slobozia, județul Iași); Activități tehnico-aplicative organizate în ciclul primar și gimnazial (Costin Mircea, Școala din Unguraș, județul Maramureș); Lucrări practice de acromodelism pentru pionierii din ciclul primar (Romeo Vizitiu, CPSP Ploiești); Flora spontană și valorificarea ei în activitatea pionierilor (Octaviana Pinzaru, CJOP Suceava); Creșterea viermilor de mătase în cadrul cercurilor sericicole pionieresti (Maximilian Opați, Costache Mărcuța, Petru Filip, CJOP Vaslui); **2. În domeniul educației politico-ideologice patriotice revoluționare:** Formarea și

Este minunat să simți cum 31 de elevi se înțeleg din priviri cu învățătorii lor! Fiindcă între ei s-a încheat o prietenie, da, o mare prietenie, pe temeiul încrederii, prețuirii și stimei reciproce. „Pentru acești copii am un respect deosebit”, rostește simplu și cu convingere învățătorul Pop Chirilă. „Acești copii” locuiesc într-unul din noile cartiere ale orașului, unde se află și Școala Nr. 7 (director, prof. Ion Hașeganu). Cei mai mulți sînt fii și fiice de muncitori harnici și ambițioși. Dar unii dintre ei au și necazuri care depășesc puterea de înțelegere a copilăriei. Și, totuși, cu ajutorul tovarășului învățător, au reușit să le învingă.

„Cum să nu-i respect, de pildă, pe doi dintre elevii mei, adaugă Pop Chirilă Ioan, care, deși, o bună parte din timpul lor, își îngrijesc frații mai mici, învață foarte bine!? Anul acesta, la concursul de matematică pe municipiu, amindoi au obținut rezultate remarcabile: premiul I (nota 10) și mențiune (nota 9,54)».

De fapt, învățătorul Chirilă — sub acest nume este cunoscut în școală și în afara ei — își prețuiește toți elevii. Le prețuiește munca și strădania. De patru ani, școlarii lui nu au primit niciodată note sub 5. Nu este vorba de îngăduință, ci, dimpotrivă, de foarte multă exigență, dar manifestată, în primul rînd, față de propria sa pregătire și activitate. Este convins că a da note mici în ciclul primar, mai ales în clasele I și a II-a, înseamnă a-i pedepsi pe elevi pentru că nu înțeleg sau nu au format deprinderi de muncă intelectuală, de disciplină a muncii, deci fără ca ei să fie cei vinovați, sau, fiindcă nu sînt atenți, au un ritm mai lent de lucru, ori obosesc mai repede. „Dar pentru a înlătura aceste neajunsuri trebuie să luptăm altfel, în nici un caz folosindu-ne de arsenalul notelor slabe. Există alte modalități, incomparabil mai bune și, așa spune, mai drepte, care ne opresc să greșim în aprecierile noastre. De exemplu, activitatea diferențiată. Sau jocurile didactice sub formă de concurs.”

Și, din acest punct de vedere, învățătorul clasei a IV-a E este un adevărat „om al surprizelor” — cum l-a calificat una dintre cele 32 de colege — învățătoare la aceeași școală. Se referea, desigur, la spiritul său inventiv, la știința sa de a transforma o lecție de gramatică într-o plăcută și instructivă întrecere, al cărei cîștigător reușește, de pildă, să construiască cea mai frumoasă, mai expresivă și corectă propoziție, la taletul de a dirija „din ochi” o lecție de matematică, în care întrebările și răspunsurile sînt formulate numai de elevi.

Cîte taine pot destăina ochii unui învățător! Ochi care știu să vadă în suflătele și mințea copiilor, în care se oglindesc eșecurile și reușitele, frămîntările și satisfacțiile acestora, ale părinților lor, ale colegilor, ale prietenilor.

VALERIA BACIU

Fapte care înving timpul

Adevărat spațiu mioritic, în care culmile domoale ale Meseșului și Plopișului, traversînd unduitoare dealuri, se pierd în fertilele cîmpii ale Someșului, Crasnei și Barcăului, tinutul Sălajului își deschide larg porțile ospitalității tuturor celor ce vin să-l revadă, dorese să-l cunoască sau pe care, pur și simplu, întimplarea îi aduce pe meleagurile sale. Vatră multiseculară de civilizație românească, încărcată de istorie, această întindere de pămînt strămoșesc își dezvăluie, azi, chipul întinerit, prin harnica muncă înfrățită a făuritorilor de viață nouă, socialistă. Un chip care confirmă trănicia lucrului temeinic, făcut să învingă timpul. Cu asemenea fapte, care vor vorbi viitorului despre prezent, se pot lăuda și truditorii pămîntului, și muncitorii din diversele ramuri ale industriei județului, și slujitorii artei. Iar în mod deosebit, cu astfel de fapte se poate mîndri — așa cum evidențiază și prof. Floare Sas, inspector școlar general al județului — și școala Sălajului, școala românească, în general, fiindcă ei îi este încredințată misiunea de mare răspundere a formării constructorilor societății noastre în deceniile viitoare. Ele pot fi împlinite în oricare dintre unitățile de învățămînt din județ, începînd cu grădinițele.

Față în față cu viitorul patriei

O vizită într-o grădiniță înseamnă o reîntoarcere în lumea plină de candoare, de puritate a copilăriei fericite, dar, totodată, un îndrăzneț salt în timp, peste 20, 30, 50 de ani... Cînd îți privești pe cei mici cum se joacă, adunați în jurul mâșuțelor, transpuși, concentrați — o joacă serioasă, în care „construiesc” blocuri și fabrici sau „conduc” cu atenție basculante și avioane —, cînd îi auzi cu cită convîngere își mărturisesc că vor „să se facă” mineri, medici, zidari, agricultori, țesători, tractoriști, profesori, ingineri... ai

ciudata impresie că stai față în față cu viitorul. Sentimentelor de duioșie și bucurie împlinită li se adaugă, atunci, satisfacția muncii noastre, a tuturor, puse în slujba creșterii lor, a celor mai tineri mesageri ai idealurilor noastre.

Așa s-a întimplat și în grădinițele din Sălaj. Mă voi opri la patru dintre ele, asemănătoare prin frumoasa lor bază didactico-materială, prin căruțenia lor desăvîrșită, prin aceeași grijă, manifestată de educatoare, față de pregătirea pentru școală a copiilor. Firește, însă, că fiecare dintre ele se distinge printr-o anume personalitate, imprimată de stilul de muncă al colectivului.

La Grădinița Nr. 9 cu Program Prelungit din Zalău (directoare, Iuliana Mureșan), reține, de pildă, atenția cabinetul metodic, înzestrat cu diverse materiale didactice realizate de educatoare, dintre care le amintim pe cele cu conținut tematic, concepute de educatoarele Maria Pop, Szász Rozalia și Otilia Marian sau pentru activitățile de dezvoltare a vorbirii, împlinite de educatoarele Iuliana Soran. De asemenea, menționăm fișele de evaluare periodică ale priceperilor și deprinderilor psihomotrice ale preșcolarilor, care stau la baza viitoarelor însușiri corecte a scrierii, în clasa I. Tot aici se pot remarca preocupările pentru întreținerea unei permanente legături cu familiile preșcolarilor — în scopul aprofundării cunoașterii copiilor și al familiarizării părinților cu cerințele învățămîntului preșcolar — și cu întreprinderea de Tevi din oraș, care patronază unitatea.

Colaborarea cu familiile copiilor și cu unitatea patronatoare (întreprinderea de Construcții Montaj din Zalău) a devenit o tradiție și pentru Grădinița cu Program Prelungit Nr. 12 din municipiul (directoare, Maria Filip), fapt care contribuie în mare măsură la bunul mers al întregii activități. În tradiția grădiniței a intrat și pregătirea unor formații

Prof. MARIA ȘTEFAN
șef comisie, Consiliul Național
al Organizației Pionierilor

(Continuare în pag. a 8-a)

ÎNVĂȚĂMÎNT GIMNAZIAL ȘI LICEAL

Recapitulare finală la geografie
Analiza fenomenelor într-o viziune integratoare

Formarea convingerilor științifice despre lume la elevi are la bază învățarea corectă a noțiunilor. Interpretarea materialist-dialectică și istorică a fenomenelor geografice, sintetizarea cunoștințelor într-o viziune integratoare.

Atingerea acestor obiective se poate realiza atât prin lecțiile curente, dar, mai ales, prin lecțiile de recapitulare de la sfârșitul unui capitol, sau finale.

La recapitularea finală — veriga ultimă a lanțului de recapitulări — accentul cade pe adâncirea, fixarea și sistematizarea cunoștințelor. În recapitulările finale crește gradul de înțelegere a fenomenelor geografice prin realizarea de legături și comparații noi, prin stabilirea de relații cauzale, care nu erau posibile înainte de parcurgerea tuturor cunoștințelor din programă. Se folosesc mult comparațiile, analiza, sinteza, generalizările și abstracțiunile.

Introducerea elementului nou în aceste lecții se poate face prin prezentarea unor scheme sintetizatoare, prin utilizarea unor mijloace audio-vizuale, tabele, diagrame, prin efectuarea unor vizite și excursii. Materialul intuitiv nu mai transmite ca la lecțiile curente, ci ilustrează concluziile. Un loc important îl au clasificările pe baza caracterelor comune ale asemănărilor și deosebirilor dintre fenomenele geografice. Recapitularea stabilește, de asemenea, temeinice legături între cunoștințele însușite în anii precedenți la acest obiect sau la mai multe discipline de învățământ, oferindu-le elevilor prilejul realizării unui sistem unitar de investigare a realității studiate pe parcursul anului școlar.

În continuare, mă voi referi la modul cum am realizat recapitularea temei: „Relieful scoarței terestre — rezultat al interacțiunilor dintre agenții interni și externi”, la clasa a IX-a.

Cu o oră înainte, elevii au primit un plan de recapitulare, urmînd să-l dezvolte și să-l completeze.

Principalele probleme cuprinse în plan au fost:

1. Scoarța terestră, involuș al Pământului în continuă evoluție.
2. Acțiunea de sens contrar a factorilor interni și externi reflectată în înfățișarea actuală a litosferei.
3. Exemple de zonă sau regiuni de pe glob, unde acțiunea celor două categorii de agenți se manifestă evident în zilele noastre.
4. Posibilitățile și necesitatea cunoașterii transformărilor scoarței terestre de către om.

Obiectivele operaționale propuse au fost următoarele: elevii să realizeze, de această dată, mai complet, că scoarța terestră este în continuă evoluție, ca urmare a faptului că asupra ei acționează continuu cele două categorii de factori interni și externi, să știe care sînt factorii interni care acționează asupra scoarței și ce forme de relief creează ei; să diferențieze factorii externi și să explice procesele și fenomenele ce rezultă din acțiunea lor asupra scoarței terestre; să poată stabili corelații între cele două categorii de factori și să explice geneza tipurilor de relief, ca urmare a acțiunii contrare a celor două tipuri de agenți; să cunoască și să știe să arate pe hartă zonele geografice cu intense fenomene, rezultate din interacțiunea celor două categorii de agenți, respectiv zonele de rift și subducție.

Ca metode, au fost folosite conversația euristică, comparația, modelarea, iar ca mijloace de învățămînt: harta fizică a lumii, harta fizică în relief a R.S.R., planșe cu tectonica globală, cu diferite forme de relief create de cei doi agenți, care ilustrează antagonismul dintre agenții interni și externi și rolul condiționării lor în formarea și modelarea reliefului, diapozitive cu diferite tipuri de relief, scheme sintetizatoare, la retroproiector.

Desfășurarea lecției a avut loc în sala de geografie, unde se află toate aceste mijloace de învățămînt.

Conform planului cunoscut de elevi și scris pe tablă, prin conversație euristică s-au evidențiat problemele principale referitoare la formarea și caracteristicile

reliefului, s-a urmărit felul cum elevii fac corelații între cunoștințele acumulate la geografie, la diferite lecții, precum și la alte discipline. Prin interpretarea planșelor, diapozitivelor, prin dialogul viu și continuu, elevii au menționat contradicțiile și interacțiunile ce au dus la formarea aspectului actual al reliefului scoarței terestre.

Astfel ei au înțeles și mai bine că relieful major al globului s-a format într-un timp îndelungat, ca urmare a acțiunii unor agenți ce acționează din interiorul scoarței. Conform tectonicii globale, magma din astenosferă iese la suprafață între două plăci, generînd dorsale oceanice și viitoare oceane în zonele de rift și se rețopește în zonele de subducție, unde au loc puternice cutremure de pământ, fenomene de vulcanism și formarea munților de înălțare.

Pe baza discuției purtate, elevii au dedus că fenomenele au la bază o serie de schimbări cantitative, care duc la salturi calitative, respectiv, la acumulările de materiale în geosinclinale, metamorfozarea lor, cutarea și înălțarea munților, surprinzînd cu ocazia multiplexelor corelații, sensul dialectic al dezvoltării.

Astfel, după apariția calității noi — formarea munților — au fost îndrumați să observe apariția contradicției, acțiunea agenților externi, care au tendința de a nivela relieful, de a-l aduce la o înălțime redusă, aproape de nivelul mării. Din interpretarea planșei, reprezentînd antagonismul dintre agenții interni și externi și rolul condiționării lor în formarea și modelarea reliefului, elevii au distins care sînt acești agenți și formele de relief create, procesele geomorfologice, caracteristice acestora. Pentru a aduce un element nou, apropiat de cunoașterea și înțelegerea lor, am exemplificat cu forme de relief din orizontul local, observate de ei în afara orelor de clasă, în aplicațiile la cercurile de geografie, sau prin vizite și excursii.

Astfel, observînd peisajul caracteristic din depresiunea intramontană Cimpulung Moldovenesc, elevii au înțeles că omul este un agent modelator al scoarței, care prin acțiunile sale, modifică formele de relief. De exemplu, prin despăduriri și pășunat excesiv s-a declanșat în trecut eroziunea accelerată a versanților, astăzi aceste procese fiind în parte stabilizate, tot ca urmare a măsurilor luate de om.

Înțelegînd și interpretînd corect originea fenomenelor naturale și antropice, a evoluției lor îndelungate, a faptului că sînt efecte ale unor cauze și interacțiuni și nu sînt produse de o ființă supranaturală, se formează concepția ateist-științifică despre lume și viață la elevi și convingerea că omul are posibilitatea de cunoaștere și transformare a lumii materiale, că ceea ce este necunoscut, chiar enigmă la un moment dat, treptat, prin cercetare, poate deveni cunoscut și înțeles.

În încheiere, am proiectat la retroproiector un tabel sintetic pe care elevii l-au completat la lecția următoare, în scopul realizării unei imagini de ansamblu, sintetice, asupra fenomenelor studiate în capitolul „Structura geologică și relieful”.

Tabelul cuprinde următoarele rubrici: agenți interni și externi; procese și fenomene caracteristice; forme de relief rezultate; exemple și răspîndire geografică pe glob.

În evaluarea cunoștințelor elevilor, am ținut seama și am apreciat la aceștia capacitatea de transfer a noțiunilor, de a efectua observații științifice, de a utiliza și valorifica cunoștințele însușite în procesul de învățămînt.

La începutul lecției următoare prin-un test de verificare a cunoștințelor cuprinzînd cîteva itemuri corelate cu obiectivele operaționale propuse, voi observa în ce măsură au fost înțelese și aprofundate cunoștințele despre interacțiunea dintre agenții interni și externi și rezultatele acestei interacțiuni.

Prof. VIRGINIA NIȚULESCU
Liceul Militar „Ștefan cel Mare”
din Cimpulung Moldovenesc

zut și pipăit primele unelte făurite de omul primitiv, observînd totodată și evoluția lor în timp, ajungînd la concluzia că și zona noastră — depresiunea Neamț-Ozana — a fost locuită din timpuri străvechi, că și aceste meleaguri constituie o vatră străveche de formare a societății omenesti. Predînd lecția „Epoca pietrei pe teritoriul patriei noastre”, la clasa a VIII-a, elevii au remarcat faptul că obiectele făurite de omul primitiv, în zona noastră, se aseamănă cu cele de pe întreg teritoriul țării (frișnițe, toporașe, răzuitoare, fusaiole, greutăți pentru plasele de pescuit, vase etc), au înțeles mai bine, constientizîndu-l, caracterul unitar al civilizației în spațiul carpatodanubiano-pontic, unul din factorii care au contribuit mai tîrziu la formarea statului dac.

Observînd și studiînd cu atenție obiectele din epoca metalelor — toporașele de bronz — elevii au dedus de ce această epocă a însemnat și un progres al gândirii umane. S-a putut ajunge la concluzia că omul, perfecționînd tehnica prelucrării metalelor și armelor din metal, s-a autoperefecționat în același timp, proces datorat în primul rînd muncii.

La lecția de la clasa a VII-a, „Cucerirea independenței de stat a României”, exponatele din muzeul școlii au contribuit și la cultivarea patriotismului local. Printre cei căzuți la datorie, în războiul pentru independență din 1877, elevii au văzut înscris și numele unor eroi din Tirgu Neamț. Am inserat în lecții și mărturiile unui vechi factor poștal din Tirgu Neamț, tunar în războiul pentru independență, a cărui fotografie se află la loc de cinste în muzeul școlii. Acesta, întors de pe front, a declarat că nimănui nu-i era frică în fața dușmanului, că fiecare ostaș român lupta eroic, așteptînd să vadă tricolorul românesc infipt undeva pe o înălțime. Acesta era primul semn că și în acea bătălie bravii ostași români și-au făcut datoria.

În completarea lecției, am prezentat elevilor unele cereri datînd din 1914, altele din 1930, adresate Ministerului Agriculturii și Domeniilor din București, în care se face frecvent și cu îndreptățită mîndrie uz de faptul că petiționarii sînt urmași ai veteranilor din războiul de independență din 1877—1878.

Lecția de consolidare, tot la clasa a VII-a, „Primul război mondial”, desfășurată în muzeul școlii, a fost foarte densă în conținutul de idei, elevii constatînd și de această dată că istoria meleagurilor

noastre moldovene face parte integrantă din sfînta carte de istorie a tuturor românilor.

Deosebit interes a stîrnit tabloul intitulat „Învățătorii nemțeni morți în războiul din 1916—1918”, care scoate în evidență contribuția de jertfă și sînge a cadrelor didactice din județul nostru, alături de întregul popor. Că patria nu și-a uitat eroii, elevii au dedus și privind tabloul dedicat generalului Praporgescu, căzut la datorie, avînd scris pe o eșarfă cuvintele: „Vouă, celor ce v-ați jertfit, patria vă e recunoscătoare!”

Am mai folosit la această lecție de consolidare, fotografia realizată de membrii cercului de istorie, acasă la unul din veteranii primului război mondial. Bătrînul veteran implinea în ziua vizitei, respectabila vîrstă de 93 de ani. Discuțiile purtate au inflăcărat inimile celor prezenți. Am continuat să valorific în această lecție elemente de istorie locală, prezentînd elevilor documente, fotografii ce vorbesc despre eroismul primului batalion de vînători de munte care, plecînd din Tirgu Neamț, pe cîmpul de luptă, a înscris în istorie, în vara anului 1917, pagini de glorie nemuritoare.

Tot în muzeul școlii, elevii au putut vedea numeroase decorații primite de ostașii din partea locului, pentru slujirea cu credință a patriei. Atunci cînd am predat lecții avînd ca teme lupta pentru pămînt, dreptate socială și libertate națională, am prezentat elevilor girbaciul (biciul) cu care erau bătûți robii pe moșie, unele de muncă folosite ca arme de luptă în răscoale, de către țărani. Am prezentat apoi fotografii realizate de noi la Flămînzii, în luna martie 1977, cînd s-au aniversat 70 de ani de la marea răscoală a țărănilor din 1907. În muzeul școlii, elevii au putut vedea, în copie, telegramele trimise de prefectul de Neamț, în timpul răscoalei din 1907, ministrului de război, prin care informa despre mersul răscoalei, despre starea de spirit în unele sate, cerînd fără întîrziere ajutor armat.

Iată doar cîteva aspecte privind folosirea exponatelor din muzeul școlii în predarea istoriei. Un adevăr rămine necontestat: lecția în muzeu, bine gîndită și concepută, temeinic pregătită, nu poate fi decît o lecție completă, o lecție de mare încălzitură emoțională și valoare patriotică.

Prof. VASILE VRÎNCEANU
Școala Nr. 2 din Tg. Neamț

ÎNVĂȚĂMÎNT PRIMAR

Strategii de instruire bazate pe obiective la lecțiile de citire

Unul dintre adevărurile pedagogice recunoscute este acela că mare parte dintre rămînerile în urmă la învățatură ale elevilor se pot explica prin disfuncția dintre conținutul predării — învățării și conținutul examinării. Atenuarea acestei disfuncții s-a realizat din momentul în care procesul de predare-învățare a conținutului a fost structurat în perspectiva realizării unor obiective performative, observabile în conduita cognitivă a elevului. Remarcabile pentru progresele realizate în acest domeniu au fost cercetările conduse de B. Bloom, R. Gagné, G. de Landsheer. În corelații și în spiritul obiectivelor formulate s-a impus introducerea verificărilor sistematice, avînd drept conținut cunoștințele și deprinderile intelectuale-cheie, indispensabile achiiziilor ulterioare. Aceste momente sînt cu atât mai necesare în fazele de început ale școlarității.

Pornind de la ipoteza că o cunoaștere sistematică a erorilor tipice pe care le înfăptuiesc elevii cu ocazia lecțiilor parcurse anterior poate contribui la corectarea și facilitarea învățării ulterioare prin anticiparea condițiilor și strategiilor de abordare a problemelor-cheie din materie, am organizat o cercetare constativ-amelorativă la citire, (clasa I) pe parcursul trimestrului al II-lea al acestui an școlar. În etapa constativă am întocmit, la fiecare lecție predată, lista greșelilor tipice întîlnite în cîetele de muncă independentă în clasă și acasă. O observație generală este aceea că frecvența greșelilor crește pe măsură ce conținutul cumulează mai multe elemente cognitive (litere-sunete). Ca urmare, am constatat cu frecvență crescută următoarele tipuri de greșeli: a) confuzia sau înlocuirea literelor-sunetelor: l/h (tuhe) G/L (Ghici/Lici), m/n, L/I, p/d, I/T, I/F, c/g, G/G, d/g (păgure) d/t, l/h, u/i, g/ghi (fraghi), che/ghie (chetuș) oa/ua, ie/e (epure) ea/ia (vria); b) omiterea unor litere în cuvinte: Mihai/Miai, urzici/uzici, cute/caute, grădina/grădina; c) inversări de litere: exemplu: frunici/furnici, peicat/plecat; d) omiterea articolului hotărît: exemplu: pădurii/pădurii; e) despărțirea în silabe (cu frecvență mai redusă); f) scrierea legată a unor cuvinte (îndeosebi la elevii cu ritm lent de asimilare);

Luînd ca puncte de plecare: a) obiectivele generale precizate de programă; b) conținutul lecțiilor din manual și c) tipurile de erori, am procedat la precizarea obiectivelor operaționale pe unități de conținut și am elaborat scurte teste cu dublă finalitate: diagnostice și de co-

rectare/învățare, folosite curent ca exerciții orale și scrise. Acestora le-au succedat la intervale mai mari de timp (cca. două săptămîni) probe cumulative sau sumative, implicînd un conținut mai complex.

Probele concepute pentru verificarea atingerii obiectivelor și în intenția consolidării conduitelor de învățare au o structură flexibilă, care poate fi adaptată pe parcursul predării alfabetului la un anumit conținut.

Concret, obiectivele specifice referitoare la predarea-învățarea citit-scrisului indicate de programa clasei I sînt: 1. citirea și scrierea corectă a literelor mari și mici, de tipar și de mină; 2. identificarea sunetelor cu literele corespunzătoare, citind corect cuvintele sau scriindu-le corect, după dicte; 3. citirea-scrierea corectă a diftongilor și grupurilor de litere în cuvinte fără înlocuirea sau omiterea sunetelor-literelor; 4. citirea-scrierea corectă a cuvintelor în propoziții.

De la aceste obiective specifice, precizate de programă, am stabilit obiectivele operaționale ale lecțiilor, observabile în comportamente, cu acceptarea definiției operaționale a unui comportament date de H. Piéron în Vocabulaire de la psychologie (P.U.F., 1968) și anume drept „enunțarea procedurilor care permit măsurarea lui; producerea lui sau numai recunoașterea lui dintre altele”.

Am stabilit pentru fiecare lecție din perioada abecedară seria de obiective operaționale care se regăsesc în conținutul exercițiilor propuse elevilor (în formă scrisă, orală sau combinată), după cum urmează: O₁ — dîndu-se un șir de litere deosebite ca formă și mărime, elevul să bareze literele de același fel. (Ex. A, M, A, a, I, A); O₂ — fiind dat un șir de litere, elevul să indice elementul care le diferențiază (exemplu: n/m; l/u; a/ă; e/c etc.); O₃ — prezentîndu-se o literă sau un grup de litere, elevul să sublinieze în cuvintele din propoziția dată pe cele identice cu modelul (exemplu: pe — Georgeta și Gelu se joacă cu mingea); O₄ — dîndu-se o listă de cuvinte conținînd diferite litere inițiale sau finale, să sublinieze cuvintele care au aceeași literă inițială sau finală (exemplu: mic, mărar, mac, car, Ana, mică, lac, cor); O₅ — prezentîndu-se o succesiune de litere ca model, urmată de

Dr. ANA GUGIUMAN
Centrul de Științe Sociale Iași

Inv. VIRGINIA PARASCHIV
Școala Nr. 14 din Iași

(Continuare în pag. a 7-a)

Lecții curente și recapitulative în muzeul școlii

Din practică și din literatura de specialitate este binecunoscut rolul pe care îl are o colecție de exponate muzeistice în predarea istoriei. Personal, am folosit și folosesc două procedee: a) lecția de istorie desfășurată în muzeul școlii; b) prezentarea în clasă a unor exponate necesare la lecția respectivă.

Ambele procedee dau rezultate bune. Menționez, de la început, că am folosit muzeul școlii, exponatele pe care le conține, pentru pregătirea unei lecții, teme sau a unui capitol care urma să fi predat, apoi pentru predarea unei lecții noi sau pentru consolidare, dar mai ales pentru recapitulare curentă, sau pentru temele de recapitulare finală.

Cînd am introdus în lecții exponatele muzeistice și documentele de care dispun? Introduc în lecție elementele ajutătoare,

atunci cînd cred că am reușit să creez momentul emoțional și afectiv potrivit pentru ceea ce doresc să realizez. Cînd consider că am reușit să „deschid inimile” copiilor, atunci „arunc sămînta”, deoarece, metaforic vorbind, gîsind un teren fertil, va încolți, va prinde rădăcini trainice, iar roadele nu se vor lăsa așteptate.

Nu mă voi referi la momentul în care am introdus într-o anumită lecție ceea ce muzeul școlii îmi oferă. Interesul, experiența didactică permit propunătorului lecției să aleagă acest moment. Iată cîteva modalități folosite pentru a valorifica elementele de istorie locală în lecții. La clasa a V-a, lecția „Viața oamenilor primitivi în epoca pietrei”, a fost predată în clasă, apoi consolidată în muzeul școlii, fiind întregită cu ajutorul obiectelor expuse în vitrinele muzeului. Elevii au vă-

(Urmare din pag. a 6-a)

alte, să indice subliniindu-le pe cele identice cu modelul (Exemplu: lac, cal, loc, cor, calm; O₆ — dându-se un șir de silabe, să completeze spațiile formind cuvinte; O₇ — dându-se un șir de cuvinte, să le despartă în silabe. (Exemplu: mama, foarte, moara, Ana, nuca, etc.); O₈ — dându-se un șir de cuvinte, să compună propoziții; O₉ — prezentându-se în dezordine cuvintele unei propoziții, să le așeze după sens. (Exemplu: Ana, se, mingea, Ina, cu, joacă, și); O₁₀ — scrierea corectă după dictare a unui text adecvat sau autodictare (ghicitoare, scurtă poezie).

Obiectivele operaționale au fost prezente lecție de lecție, pe măsură ce s-a avansat în predarea întregului alfabet, ele fiind implicate în exercițiile adecvate adresate elevilor (exemplele date snt orientative), cu observația că obiectivul concret să fie verificat de cel puțin trei ori, pentru a reduce erorile produse din neatenție. Realizarea verificărilor curente cu conținut raportat la obiectivele operaționale pe durata trimestrului al II-lea

a condus la o îmbunătățire substanțială a rezultatelor elevilor.

Relevante pentru această afirmație snt rezultatele obținute la probele sumative, aplicate după circa opt ore, pentru notare în catalog (și probele curente erau notate, nota avind valoare orientativă asupra unui rezultat de moment pentru elev, părinte și învățător). Conținutul probelor sumative, după structură, reprezintă sintetic obiectivele operaționale: acestea au constat dintr-o dictare sau autodictare; sublinierea pe text a unui grup de litere, diftongi, sau a unei succesiuni de litere indicate; despărțirea unor cuvinte în silabe; exemplificarea cu un număr de cuvinte a literei sau grupului învățat; ordonarea cuvintelor după sens în propoziție. Compararea rezultatelor la patru verificări succesive, prezentate în tabel, considerind ca punct al analizei numărul de greșeli de pe lucrare ne indică un vizibil progres.

Analiza tabelului ne permite să remarcăm deplasarea frecvenței elevilor, cu fiecare nouă verificare, către intervalul indicind un număr mai redus de erori, (spre partea de sus a tabelului).

Test sumativ

Greseli	Frecvență elevi			
	T ₁	T ₂	T ₃	T ₄
0 - 3	2	9	16	21
4 - 10	10	8	2	5
11 - 15	6	11	7	4
16 - 20	9	4	1	3
peste 20	4	4	4	3

Remarcăm totuși o cifră de patru elevi care ocupă aproape constant aceeași poziție, nefăcând față sarcinii adresate întregii clase. La nivelul lor, lucrăm suplimentar într-un alt ritm și cu alte sarcini de lucru (indeosebi copiere). Concomitent cu verificările scrise, am realizat și proba „ritmului citirii” la începutul și sfârșitul trimestrului al II-lea. Acesta

este dat de numărul cuvintelor citite de elev dintr-un text cunoscut, într-un minut, aprecierea calității realizându-se prin coeficientul de corecție obținut prin împărțirea numărului de cuvinte citite la numărul de greșeli săvârșite (silabisire, literalizare, deformări de cuvinte, repetări, confuzii, omisiuni, greșeli de punctuație). Situația se prezintă astfel:

Coeficient de realizare (Număr cuvinte pe minut)

Număr cuvinte	107	84	74	70	54	51	47	42	37	32	8	0			
1 ^a Frecvență-elevi:	2	3	7	3	2	4	5	2	3	1	2	2			
2 ^a Număr cuvinte	149	124	123	110	99	93	89	84	66	58	55	22	17	5	0
Frecvență elevi:	2	4	7	6	5	1	1	1	1	2	1	1	3	1	2

Realizarea acestei verificări a permis obținerea unei informații obiective și complete asupra nivelului clasei și a fiecărui elev la citire. Studiul continuă a stării de pregătire a condus la măsuri corective „din mers”, adaptate nivelului real atins în procesul de învățare de fiecare elev. Experiența realizată în trimestrul al II-lea ne confirmă necesitatea adoptării acestui sistem de lucru pe tot parcursul anului. Considerăm, în acest sens, utilă și necesară precizarea, în cadrul planificării trimestriale a obiectivelor operaționale pe lecții sau grupuri de lecții în perioada abecedară și alcătuirii, la nivelul comisiei metodice, a setului de exerciții care să le exprime. De altfel, în multe țări pregătirea „curriculumului” între 1 și 15 septembrie a devenit o practică curentă. Aceasta înseamnă prevederea detaliilor întregului program instructiv-educativ ce se va raporta la materia de predat în timpul anului, jalonind cu precizie științifică munca învățătorului.

Realizarea acestei verificări a permis obținerea unei informații obiective și complete asupra nivelului clasei și a fiecărui elev la citire. Studiul continuă a stării de pregătire a condus la măsuri corective „din mers”, adaptate nivelului real atins în procesul de învățare de fiecare elev. Experiența realizată în trimestrul al II-lea ne confirmă necesitatea adoptării acestui sistem de lucru pe tot parcursul anului. Considerăm, în acest sens, utilă și necesară precizarea, în cadrul planificării trimestriale a obiectivelor operaționale pe lecții sau grupuri de lecții în perioada abecedară și alcătuirii, la nivelul comisiei metodice, a setului de exerciții care să le exprime. De altfel, în multe țări pregătirea „curriculumului” între 1 și 15 septembrie a devenit o practică curentă. Aceasta înseamnă prevederea detaliilor întregului program instructiv-educativ ce se va raporta la materia de predat în timpul anului, jalonind cu precizie științifică munca învățătorului.

Dezvoltarea raționamentului matematic

Dezvoltarea potențialului de gândire și creativitate la elevi se realizează prin activități care solicită o intensă muncă independentă și originalitate în realizarea sarcinilor de lucru.

Folosindu-ne de fișe, dar și de jocuri, putem realiza variate situații de problematizare, de descoperire, care să conducă la dezvoltarea creativității elevilor din primele clase primare.

Astfel, la clasa I putem cere elevilor să alcătuiască mulțimi care au atâtea elemente câte arată numărul, sau să scrie cifra care indică numărul de elemente ale mulțimii reunite. De asemenea, elevii pot fi puși în situația de a găsi mai multe variante pentru termenii unei sume ($2 + ? = 10$) sau pentru scăzutul și scăzătorul unei diferențe ($? - ? = 4$).

Un rol important în stimularea creativității elevilor la această clasă îl are compunerea de probleme. În clasa I copiii snt familiarizați mai întâi cu compunerea de probleme asemănătoare cu cele ale învățătorului, pentru a-și forma deprinderea de a observa diverse relații ce se pot stabili între cunoscutele și necunoscutele problemei. Avind în vedere gândirea concret intuitivă a copiilor de această vîrstă, la început, elevul va compune, după modelul învățătorului, problema sub forma unei mici povestiri ea, de exemplu: „Într-o pădure de brad erau niște veverițe mici. Venise vremea să facă provizii pentru iarnă. Două veverițe au plecat după ghindă, două după alune, iar patru mai jucăuse au rămas în pădure, sărind cînd pe o creangă, cînd pe cealaltă”.

În vederea deprinderii de a înțelege cele două părți ale problemei, precum și relația dintre enunț și întrebare, elevilor li se cere să compună probleme cuprinzînd fie numai datele, lipsind întrebarea, fie numai cerința, lipsind datele problemei. De exemplu: „Într-o pădure se aflau mai mulți iepurași. Trei dintre ei rodeau coaja unui copac lînr.

patru rodeau morcovi și un iepuraș se juca”.

Elevii snt solicitați să afle toate întrebările ce se pot formula pentru o asemenea situație.

Cele mai dificile probleme, atît de rezolvat cit și de creat la nivelul clasei I, snt problemele compuse. Pentru înțelegerea lor, problemele vor fi analizate în părțile componente, copiii le observă și le analizează. După ce a dat exemplele necesare, învățătorul poate cere elevilor să formuleze probleme asemănătoare din punct de vedere al conținutului cu ale sale, sau cu date schimbate, dar care se rezolvă prin aceeași operație. În alte cazuri, li se propune elevilor o anume operație, cerindu-li-se să formuleze variante de probleme, ce pot fi rezolvate prin această operație.

În clasa a II-a elevii reușesc să compună probleme după operația dată cu mai multă ușurință. După rezolvarea problemelor, elevii vor fi îndrumați să sintetizeze sub forma unui exercițiu. Pentru a-și forma această deprindere, ce are la bază operația de sinteză a datelor și cerințelor problemei, elevii vor analiza și-și vor ierarhiza datele problemei într-un plan mental, care să-i conducă cu ușurință la rezolvarea cerinței acesteia. În realizarea acestui plan de rezolvare elevii pot pleca cu raționamentul și de la întrebarea problemei, stabilind apoi ce se cunoaște și ce nu se cunoaște în problemă.

În stimularea creativității și a formării unei gândiri logice la elevi, un mare aport îl au jocurile logico-matematice.

Astfel, prin jocuri cunoscute, ca: „Scara numerelor”, „Completează ca-reul”, „Robotelul”, „Labirinturi matematice”; Găsește răspunsul corect”, dezvoltăm imaginația și gândirea matematică a elevilor, le oferim cadrul pentru a găsi soluții variate la probleme și exerciții, printr-o activitate specifică vîrstei lor — jocul.

Inv. LUCIA GHEORGHE Școala Nr. 142 din București

INVĂȚĂMÎNT PREȘCOLAR

Un experiment: calculatorul în grădiniță

La realizarea experimentului pilot privind introducerea calculatoarelor personale în grădinițe — demarat din octombrie 1986 și orientat spre realizarea următoarelor trei obiective: proiectarea unei programe de acomodare cu calculatorul a copiilor preșcolari, dezvoltarea unei programe de acomodare cu o programă pregătitoare pentru instruirea școlară (citire), studiul problemelor pedagogice pe care le ridică această modalitate de instruire — s-a pornit de la un set de programe realizate în primăvara anului 1986 pentru calculatoarele personale românești PRAE, în vederea utilizării acestora la clasa de copii preșcolari din cadrul cercului de calculatoare pentru copii, MINICOMP, organizat de Institutul pentru Tehnică de Calcul și Informatică. Aceste programe au fost concepute și realizate de informaticieni, fără asistență de specialitate în pedagogie și psihologie, ele bazîndu-se doar pe intuiția și experiența pedagogică, de părinte, a autorilor. Ulterior, aceste programe au fost prezentate specialiștilor neinformaticieni din echipa de cercetare — pedagogi, psihologi — evidențiindu-se posibilitățile de care dispune calculatorul personal PRAE, ales de noi din lista celor cîteva calculatoare personale românești, datorită simplității tastaturii.

Pachetul de programe nou conceput și ulterior realizat, denumit de noi BAMBY, cuprinde opt programe scrise în limbaj Basic; aceste programe urmăresc întru totul programa de acomodare.

Programa de acomodare cu calculatorul a fost concepută în concordanță cu programa activității instructiv-educative din grădinițele de copii, propunîndu-și să contribuie la accentuarea laturii formative a acestei activități. Prin conținutul și caracterul activităților programate, ea încearcă să contribuie la pregătirea copiilor pentru școlarizare. Pentru experimentarea acestei programe, am ales Grădinița Nr. 52 din București, care este patronată de institutul nostru. Ne-am oprit la o grupă de copii cu vîrsta cuprinsă între cinci și șase ani. Numărul de copii incluși în experiment a fost de 32. La fiecare din cele două calculatoare personale, instalate în grădiniță, au lucrat cîte doi copii. Grupa a fost împărțită în opt subgrupe de lucru a cîte patru copii, pentru fiecare subgrupă fiind rezervată o jumătate de oră pe săptămîină, între orele 12 și 13. Întreaga activitate a fost asistată de doi cercetători.

Programa a cuprins trei planuri intenționale: oferirea unei activități atractive pentru acomodarea copiilor cu calculatorul și însușirea principalelor comenzi de operare la nivelul intelectual specific,

cu accent pe principalele elemente care caracterizează starea de pregătire pentru școlarizare; menținerea unei motivații puternice pentru lucrul cu calculatorul, datorită caracterului ludic al activității.

Lată acum și conținutul celor opt tipuri de activități ale programei de acomodare:

I. Muzică: a) Conținutul lecției: Prezentarea calculatorului și a părților sale componente; b) Concretizarea activității copilului: Comandarea pornirii/oprii calculatorului/programei; cunoașterea posibilităților „muzicale” ale calculatorului.

II. Desen: a) Lucrul cu calculatorul, folosind un număr limitat de taste alfabetice pentru orientare dreapta/stînga/sus/jos; b) Desenarea pe ecran a unui pătrat/dreptunghi; desenarea unei spirale.

III. Geometrie: a) Discriminarea figurilor geometrice: cerc, triunghi, pătrat, prin folosirea unui număr limitat de taste alfabetice; b) Scoaterea/introducerea figurilor geometrice din/in zona superioară a ecranului și introducerea/scoaterea în/din zona inferioară.

IV. Numere (1): a) Cunoașterea tastaturii numerice a calculatorului; b) Recunoașterea cifrelor; numărarea în sens crescător și descrescător.

V. Numere (2): a) Consolidarea cunoștințelor privind numerele și a celor privind tastele numerice. Identificarea mulțimilor prin indicarea cifrei corespunzătoare; exerciții de corespondență.

VI. Logică (1): a) Discriminarea figurilor geometrice și a ordonării lor prin folosirea de noi taste alfabetice; b) Recunoașterea regulilor după care snt realizate anumite succesiuni și indicarea acestora în timpul dialogului cu calculatorul.

VII. Logică (2): a) Clasificări după un criteriu; b) Testarea copiilor și cuantificarea răspunsurilor date în timpul dialogului cu calculatorul.

VIII. Raporturi: a) Precizarea noțiunilor de mai mare, mai mic, egal; b) Folosirea simultană în cadrul unei lecții cu calculatorul a tastaturii alfabetice, numerice și speciale.

Experimentul prezentat este primul de acest gen realizat în țara noastră; el va fi continuat, în urma analizelor rezultatelor obținute în această primă etapă de experimentare, pe noi axe, avind convingerea că de la oea mai fragedă vîrstă copiii trebuie pregătiți pentru a trăi în lumea computerizată de miine.

LUCIA COCULESCU,
DOINA OLARIU
Institutul de Cercetare Științifică
și Inginerie Tehnologică
pentru Tehnica de Calcul și Informatică
din București

JOCUL DIDACTIC „ȘANTIERUL DE CONSTRUCȚII”

Colectivul didactic al grădiniței noastre a fost preocupat de crearea și realizarea mai multor materiale didactice.

În cele ce urmează, vom prezenta pe scurt jocul didactic creat de noi: „Șantierul de construcții”.

După ce au fost introduși în activitate — prin prezentarea machetei ce înfățișează un șantier de construcții — copiii, avind ca sarcină didactică să recunoască și să denumească corect materialele de construcție, unele folosite în diferitele meserii, au analizat pe rînd meseriile prezentate, specificind pentru fiecare meserie și uneltele și materialele care snt necesare.

Intuind planșele ce reprezentau următoarele scene: zidarul construiește un zid (o casă); timplarul montează un geam; faianțarul pune faianță; zugravul zugrăvește; instalatorul instalează o chiuvetă; arhitectul proiectează etc., preșcolarii au venit pe rînd la masa educatoarei alegîndu-și ecusonul cu me-

seria preferată. Cu ecusonul prins de bluză, ei au ales apoi uneltele pe care le folosește muncitorul respectiv, precum și materialele de construcție necesare, simulînd apoi mișcările efectuate de muncitorul respectiv în timpul lucrului. Epuizîndu-se ecusoanele cu meserii, s-a format o echipă completă de muncitori, care au „lucrat” în fața grupei. Alți copii au fost apoi solicitați să aleagă și să așeze pe machetă, la locul potrivit, utilajele necesare unui șantier de construcții, de astădată în mulțimea de jucării și imagini ce reprezentau diferite mijloace de transport aflîndu-se — printre buldozere, basculante, camioane, macarale — și alte mijloace de transport: autocare, trenuri, autoturisme etc.

În ultima parte a activității, copiii au avut sarcina să încercuiască, din mulțimea uneltelor și a materialelor de construcție desenate pe fișa individuală, numai pe cele necesare zidarului.

În încheierea activității, ei s-au jucat liber „de-a șantierul”.

Educ. FLORICA NICOLAE
dir. RAFIRA POPA
Grădinița Nr. 1 din Slobozia,
județul Ialomița

UN ABECEDAR... AL CREATIVITĂȚII

„CARTEA PRIMEI VACANȚE”

de EUGEN NOVEANU
— București, Ed. „Ion Creangă”, 1986 —

Editura „Ion Creangă” a pregătit în acest an, pentru ziua copiilor, unul din cele mai frumoase daruri: o carte de vacanță. Adresîndu-se celor care savurează prima lor vacanță, volumul oferă cititorilor săi îndrumări pentru diferite activități de cunoaștere a lumii care ne inconjoară, informații despre natură și, mai ales, jocuri.

Marea varietate a tipurilor de jocuri nu va ascunde pedagogului avizat că ele antrenează fluența (asociativitatea ideatională), flexibilitatea și originalitatea gândirii. Avînd sarcina de lucru construită pe structura gândirii divergente, aceste jocuri se constituie într-un ansamblu coerent, reprezentînd un adevărat abecedar pentru exersarea potențialului creativ al elevilor în vîrstă de 7—8 ani (deși unele jocuri pot fi folosite și pentru elevii din clasele mai mari).

Din cîte cunoaștem, este prima încercare de a elabora o lucrare de acest gen, proiectînd mai întii finalitatea pedagogică și numai după aceea concretețea materialului cu care lucrează, în mod direct, copilul de o anumită vîrstă. Lucrarea ni se pare cu cît mai pertinentă cu cît, în afara antrenării gândirii divergente, ea cuprinde numeroase jocuri pentru antrenarea raționamentului perceptiv (Ce lipsește? p. 4), analogie (Care-i legătura? p. 85), numeric (Ce urmează? p. 59), a relevării unor atribute (Ce nu se potrivește? p. 9), a clasificărilor (Găsește cuvîntul, p. 42). Ca moment pedagogic de vîrf considerăm paginile dedicate activităților de observare și experimentare. Ingenioasă ideea unui concurs de creație (desene) pentru copii. Așteptăm, odată cu toți „absolvenții clasei I”, apariția „Celei de a doua cărți a vacanței”. Ne gândim ca asemenea lucrări să fie elaborate și pentru copiii preșcolari, îndeosebi pentru cei din grupa mare, care se pregătesc pentru intrarea în școală.

ELEONORA POP
inspector principal, Ministerul
Educației și Învățămîntului

„CREATIVITATE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT”

(Urmare din pag. 1)

orindurii, îndeosebi în perioada pe care cu respect și mândrie o numim „Epoca de aur Nicolae Ceaușescu”. De asemenea, ele au contribuit la evidențierea, popularizarea și generalizarea experienței valoroase existente în grădinițe, școli și facultăți, în activitatea organizațiilor revoluționare de copii și tineret, la asigurarea unui cadru optim de afirmare a capacităților creatoare ale tuturor lucrătorilor din învățământ, în abordarea unitară a activității de creație și cercetare științifică, de aplicare operativă a rezultatelor acestei activități în munca practică, de zi cu zi, de participare la îndeplinirea programului de cercetare științifică, de dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnice în perioada 1986—1990, adoptat de Congresul științei și învățământului.

Adresind oaspeților tradiționala urare de bun venit, tovarășii Maria Gheorghe, prim-secretar al Comitetului Județean de Partid, președinte al Comitetului Executiv al Consiliului Popular Județean Neamț, arăta în cuvântul său că, asemenea întregului pământ românesc, teritoriul județului Neamț a cunoscut, de-a lungul istoriei, o intensă și continuă viață, mărturie stînd, în acest sens, bogăția materialului arheologic și istoric, locuitorii acestor meleaguri fiind părtași la împlinirea marilor acte istorice care au decis drumul națiunii noastre spre timpurile moderne. Aici au trăit și au creat personalități de seamă ale culturii noastre naționale. Aici, ca de altfel în toate județele țării, în anii socialismului, dar, mai ales, în „Epoca Nicolae Ceaușescu”, ca efect al politicii de dezvoltare armonioasă și echilibrată a tuturor zonelor patriei, s-au citorit noi și impresionante cetăți ale muncii și demnității noastre socialiste care au făcut ca județul Neamț să cunoască o puternică înflorire economică și socială. Totodată, s-a dezvoltat și modernizat continuu rețeaua unităților de învățământ. Procesul instructiv-educativ se realizează în cabinetele și laboratoarele, în ateliere și pe loturi școlare, în unitățile de producție, în săli de gimnastică și în bibliotecile dotate corespunzător și modern utilate.

Tot în plenul adunării a fost prezentată și comunicarea tovarășei prof. dr. Elena Bărbulescu, inspector școlar general al județului Olt, care a abordat tema „Contribuția cadrelor didactice din județul Olt la îndeplinirea sarcinilor ce revin școlii de toate gradele din documentele celui de al XIII-lea Congres al P.C.R., Congresul științei și învățământului, din orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu privind educarea patriotică și revoluționară a tineretului școlar”. Plecînd de la ideea că obiectivul strategic al cincinalului 1986—1990 îl constituie trecerea României la o nouă etapă de dezvoltare, de la țara socialistă în curs de dezvoltare, la țara socialistă mediu dezvoltată, iar în perspectiva anilor 2000 patria noastră va deveni o țară socialistă multilateral dezvoltată în care se vor manifesta tot mai mult principiile comuniste de muncă, autoarea arăta că formarea omului nou la nivelul exigențelor acestor timpuri constituie o componentă esențială a procesului general de construire a societății socialiste, ea fiind o condiție fundamentală, hotărîtoare, a realizării cu succes a programelor de dezvoltare socială adoptate. În acest context, slujitorii școlii Oltului au urmărit, cu deosebire realizarea în procesul instructiv-educativ a unuia dintre cele mai impor-

tante laturi ale educației comuniste, latura politică educativă, moral civică și patriotică revoluționară. La baza întregii activități a inspectoratului școlar, a conducătorilor de școli, a cadrelor didactice a stat și stă cunoașterea și însușirea de către elevi a politicii și ideologiei Partidului Comunist Român, a concepției materialist-dialectice și istorice despre lume și viață, a operei de inestimabilă valoare teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Convinși că a forma și educa în chip patriotic, revoluționar este o misiune de mare răspundere, educatorii acestui județ și-au îndreptat atenția și receptivitatea față de nou, față de tot ceea ce reprezintă progres, spre traducerea sentimentelor și convingerilor elevilor în atitudini și acte de comportament. În acest scop au fost abordate, cu tot mai multă eficiență, metode activ-participative de predare și învățare, procedee perfecționate de muncă didactică, forme moderne de organizare și desfășurare a procesului de instruire și educație. A fost folosită, în acest scop, bogata bază didactică-materială creată în absolut toate școlile din județ, cabinetele, laboratoarele, sălile de specialitate, terenurile agricole experimentale. Dinamica profesiilor în viața economică și socială a țării implică pregătirea corespunzătoare a forței de muncă în școală, atît sub raportul cunoștințelor, cit și al metodelor de instruire. Sînt tot mai numeroase unitățile din județ unde sînt promovate metodele noi prin care să se dezvolte opțiunea pentru creația științifică, tehnică și cultural-artistică. În același spirit, majoritatea colectivelor de cadre didactice au fost cuprinse în activitatea de cercetare științifică, astfel încît acestea să contribuie la rezolvarea unor probleme majore ale vieții social-economice.

La rîndul său, prof. Adriana Cristina Gagu, inspector școlar general al județului Neamț, a prezentat comunicarea cu tema: „Repere istorice, culturale-artistice și social-economice locale în sprijinul educației patriotice, comuniste, revoluționare a preșcolarilor și elevilor”. Noi concepem educația patriotică, comunistă, revoluționară a tineretului generației — se spunea în această comunicare — ca pe o formă de acțiune în care perceperea vieții, dinamică a realităților noastre concrete, social-istorice, politice și spirituale au un rol preponderent. Iată de ce reperele locale istorice, geografice, culturale și social-economice reprezintă nu numai cadrul, ci și un mijloc de adîncă înțelegere patriotică revoluționară, educatorul devenind mediator între acest univers și spațiul afectiv-moral și volițional al fiecărui tînar în parte.

O altă comunicare audiată cu egal interes, de toți participanții la această manifestare, a fost elaborată de prof. univ. dr. Camil Mureșan de la Universitatea din Cluj-Napoca și intitulată: „Istorie și educație patriotică”. Plecînd de la rațiunile nasterii și existenței istoriei, care s-a constituit din timpurile cele mai îndepărtate ca o expresie a dorinței cunoașterii de sine a oamenilor, a aspirației acestora de a-și stabili identitatea, de a ști cum s-au născut, cum au devenit, ce sînt și spre ce se îndreaptă, de la evoluția conceptului de istorie, autorul a dezvoltat, în paralel, ideea de patriotism, subliniind rolul istoriei ca factor esențial în educarea patriotică a tineretului generației.

Ca o ilustrare vie a acestei idei, participanții au vizionat, în încheierea primei părți a manifestării, un montaj literar-artistic inspirat din momentele cruciale ale istoriei patriei noastre, în prezentarea elevilor Liceului din Scornicești, montaj

ale cărui text și regie au fost semnate de prof. dr. Elena Bărbulescu.

În continuare, lucrările acțiunii s-au desfășurat în 13 secții: „Învățămînt preșcolar”, „Învățămînt primar”, „Limba și literatura română”, „Istorie”, „Filozofie-economie politică—educație” (cu două subsecții), „Matematică—fizică”, „Chimie—biologie”, „Geografie—agricultură”, „Limbi moderne”, „Învățămînt artistic și arhitectură”, „Pedagogie—psihologie — metodică”, „Discipline de specialitate și instruire practică”, „Învățămînt special”. Prin multitudinea și diversitatea temelor, prin varietatea modalităților de abordare, a căilor și mijloacelor de realizare, comunicările prezentate au demonstrat largul și generosul evantai de posibilități creatoare pe care îl oferă slujitorilor învățămîntului educația patriotică, militant-revoluționară a copiilor și tineretului.

În cadrul acțiunii a avut loc și vernisajul expoziției „Realizări ale cadrelor didactice în domeniul mijloacelor de învățămînt” organizate de Oficiul Central pentru Mijloace de Învățămînt, precum și al expoziției „Dezvoltarea învățămîntului în județul Neamț în Epoca Nicolae Ceaușescu”, organizate de Inspectoratul Școlar al Județului Neamț. Totodată, oaspeții au participat la manifestări artistice ale preșcolarilor, elevilor și cadrelor didactice pe teme de educație patriotică la Cetatea Neamțului, la Casele memoriale Ion Creangă și Mihail Sadoveanu.

În paralel cu desfășurarea lucrărilor din secții a fost organizată și o masă rotundă axată pe tema „Perfecționarea cadrelor didactice”, în care reprezentanții ai unor inspectorate școlare județene au prezentat experiența școlilor din respectivele județe în domeniul perfecționării.

★

La sfîrșitul lucrărilor din secții, președinții și reprezentanții ai birourilor care au condus activitatea acestora au prezentat în fața tuturor participanților la manifestare „Creativitate și eficiență în învățămînt”, reunindu-i în plen, concluziile privitoare la calitatea, nivelul și valoarea comunicărilor, a dezbaterilor pe marginea lor. Au luat cuvîntul profesorii: Rodica Sovar și Vasile Molan, inspectori principali în Ministerul Educației și Învățămîntului, Dumitru Săvulescu, Trifon Cărăuș, Ioan Boncitu și Ion Mitrache, inspectori generali în Ministerul Educației și Învățămîntului, conf. univ. dr. Doina Ivan, decan al Facultății de Geologie, Geografie și Biologie, director al Institutului Central de Biologie, vicepreședinte al C.U.S.I.S.C.P.E., conf. univ. dr. Păun Otman de la Institutul Agronomic din Timișoara, prof. Michaela Micu Pericle, inspector principal în Ministerul Educației și Învățămîntului, prof. univ. dr. Gheorghe Vitanidis, de la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică, conf. univ. dr. Ion Moraru, de la Institutul Politehnic din București, prof. univ. dr. Cameluța Beldie, rectorul Institutului Politehnic din Iași, prof. Lenuța Răpeanu, inspector în Ministerul Educației și Învățămîntului, și prof. univ. dr. George Vădeanu. Vorbitorii au fost unanimi în aprecierea înaltei valori a lucrărilor prezentate, a bogăției și originalității ideilor cuprinse în ele, a eficienței în transpunerea în practica instructiv-educativă a acestor idei. De asemenea, reprezentanții birourilor au fost unanimi în aprecierile lor asupra excelentelor condiții create de gazde pentru buna desfășurare a dezbaterilor științifice din secțiile pe care le-au condus, ca și asupra condițiilor asigurate întregii manifestări.

În intervenția sa, prof. Dobrița Țigăran, președinta Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, a subliniat însemnătatea generoaselor teme înscrise pe frontispiciul acestei manifestări — educația patriotică, militant-revoluționară a preșcolarilor, elevilor și studenților, în procesul instructiv-educativ — ea constituind un obiectiv fundamental al eforturilor conjugate ale

tuturor factorilor educativi pentru formarea personalității omului nou. Referindu-se la profunda angajare a comisiilor sindicale județene din învățămînt, a tuturor organelor și organizațiilor sindicale din școli și instituțiile de învățămînt superior, la desfășurarea rodnică a acestei acțiuni de masă, prof. Dobrița Țigăran a evidențiat rolul ei în stimularea creativității tuturor cadrelor didactice. De asemenea, a relevat necesitatea de a se întreține — în continuarea acestui spirit de emulație creatoare — o vie activitate care să se manifeste în proiectarea unor planuri și programe analitice, a unor manuale realizate creativ la toate nivelurile de învățămînt, în stimularea cadrelor didactice cu aptitudini creatoare, în climatul de colaborare bazat pe respectarea demnității umane, în aplicarea în procesul de învățămînt a unor metode de tip activ-participativ, în conceperea într-o manieră creatoare a examenilor elevilor și studenților, astfel încît să fie descurajată simpla etalare de cunoștințe memorate mecanic și să fie stimulată gîndirea personală, originală. Totodată, a atras atenția asupra însemnătății formării personalității moral-civice a elevilor și studenților, a educării lor în spiritul normelor eticii și echității comuniste, în acest proces avînd un rol esențial însuși exemplul personal al cadrelor didactice.

Luînd cuvîntul în încheierea lucrărilor celei de a III-a ediții a manifestării „Creativitate și eficiență în învățămînt”, prof. Rada Măcanu a arătat că în această acțiune s-a demonstrat afirmarea tot mai puternică a eforturilor de modernizare, spiritul creator devenind din ce în ce mai prezent într-o activitate atît de complexă cum este procesul instructiv-educativ. Comunicările prezentate în cele 13 secții, mijloacele de învățămînt din cele două expoziții, manifestările artistice organizate cu acest prilej au pus în evidență multitudinea și varietatea mijloacelor folosite de toate cadrele didactice pentru educarea copiilor, a elevilor și studenților în spiritul dragostei față de patrie, față de conducătorul nostru iubit, tovarăș Nicolae Ceaușescu.

Antrenînd un mare număr de învățători, educatoare, profesori, rectori, profesori, decani, conferențieri, lectori, asistenți, cadre didactice de mare prestigiu, această acțiune a demonstrat rolul tuturor disciplinelor în educația patriotică, militant-revoluționară a tineretului, rolul studiului limbii și literaturii române, al istoriei și geografiei patriei, al filozofiei, economiei politice, al științelor sociale în general, al pedagogiei și psihologiei, al disciplinelor fundamentale și de specialitate, al instruirii practice. A fost reliefată ideea necesității realizării unui front comun, al tuturor factorilor educativi și s-a pus accentul pe importanța perfecționării continue a pregătirii pedagogice și de specialitate a cadrelor didactice. Evident, manifestarea, cu prilejul acestei acțiuni, a potențialului creator al slujitorilor învățămîntului marchează, în activitatea lor, doar un moment dintr-un proces de mare amploare care trebuie să continue cu noi și noi realizări cit mai valoroase și eficiente. Urmează să fie căutate noi căi și mijloace pentru a forma un tineret cu înalte trăsături morale, care să-și iubească patria și partidul, să înțeleagă marile valori ale filozofiei și politicii care guvernează întreaga noastră dezvoltare, să fie cinștiți și curajoși, să manifeste siguranță și îndrăzneală în tot ceea ce întreprind, să aibă o conduită demnă și civilizată, să fie mîndri că trăiesc într-o țară liberă și independentă. Aceasta presupune, cu atît mai mult, din partea cadrelor didactice, o atenție susținută pentru promovarea noului în procesul de învățămînt, pentru a înlătura tot ceea ce este depășit din conținutul disciplinelor pe care le predau, pentru a face loc larg noilor cuceriri ale științei și tehnicii, unei permanente atitudini prospective în procesul de instruire și educare a tineretului generației.

Concurs republican de materiale metodice

(Urmare din pag. a 5-a)

ce și de pregătire pentru apărarea patriei: Gimnastică ritmică în casele pionierilor și șoimilor patriei (Elena Maftel, CPSP Piatra Neamț); Îndrumător metodic privind organizarea expedițiilor „Cutezătorii” (Ghiță Pricopie, CPSP Rimnicu Vilcea). 5. În domeniul vieții de organizație: Ghidul comandantului instructor (CJOP Argeș); Ghid al activității comandantului instructor de unitate (CJOP Harghita). 6. În domeniul activității cu șoimii patriei: Activități comune în cercurile tehnico-aplicative ale șoimilor patriei și pionierilor. (Norica Sebastiana Moise, CPSP Cluj-Napoca); Jocuri și jucării (Mihal Guran, Emilia Guran, CPSP Drobeta-Turnu Severin); Sugestii pentru învățarea caligrafiei muzicale de către șoimii patriei. (Shrodt Judita, Liceul de Artă „I. Vidu” din Timișoara); Jocul, mijloc de pregătire în vederea întregirii șoimilor patriei în activitatea școlară (Zoița Gică, Grădinița Nr. 16 din Tulcea); Ansamblul de gimnastică și

dans pentru șoimii patriei (Elena Drăguș, CPSP sector 1., București). II. Materiale audio-vizuale: 1. Diapozitive și diasonori: Micii constructori de nave (CPSP Craiova); Nava „Pescăruș” (CPSP Deva, județul Hunedoara); Ce pot face două mîini dibace (CPSP Deva); Să modelăm împreună. un vas de lut (CPSP Deva). 2. Filme: Arta lutului (CPSP Turda, județul Cluj); Școala campionilor (CPSP Craiova); Caseta cu jocuri (CPSP Deva); Fulgur zburător (CPSP Slobozia, județul Ialomița); Aspecte ale activității în cercul de navomodele (Ion Cerghizan și Ion Șerb — CPSP Reghin, județul Mureș); Atenție, motor! (CPSP Sibiu). 3. Panouri metodice: ABC-ul aeromodulistic (Mihal Chișcă, CPSP Pașcani, județul Iași); Caseta pentru cercul de telegrafie (Tatiana Tirlă și Gabriel Tirlă, CPSP Birlad, județul Vaslui); Etapele realizării unei șalupe (Eugen Rusu, CPSP Vaslui).

În anul școlar 1987—1988 se va desfășura etapa de masă a celei de a VI-a ediții a concursului republican de materiale metodice.

CUPA „ÎNVĂȚĂMÎNT — CULTURĂ”

Recent, s-a încheiat, la Rimnicu Vilcea, ediția a IX-a a competiției sportive de masă „Cupa Învățămînt—Cultură”, desfășurată în cadrul „Daciadei” și organizată de Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri. Publicăm, mai jos, rezultatele înregistrate la etapa finală.

Tenis de masă (masculin): locul I — Adrian Șimandan (Arad); locul II — Mihai Bobocică (Craiova); locul III — Papp Ernest (Universitatea din Cluj-Napoca);

Tenis de masă (masculin): locul I — Mihaela Trușcă (Măcin, județul Tulcea); locul II — Eleonora Mihalca (Dumbrăvița, județul Timiș); locul III — Korodi Hajnal (Sf. Gheorghe, județul Covasna);

Șah (masculin): locul I — Kovács Csaba (Alexandria, județul Teleorman); locul II — Eugen Noveanu (București); locul III — Ștefan Smărăndoiu (Rimnicu Vilcea).

Șah (feminin): locul I — Vajnar Ilona (Cluj-Napoca); locul II — Jeanița Hlibac (comuna Romanesti, județul Botoșani); locul III — Georgiana Moroianu (Constanța).

Tenis de cîmp (masculin): locul I —

Radu Popescu (Constanța); locul II — Dan Lepădatu (Bacău); locul III — Doru Costin (Satu Mare).

Tenis de cîmp (feminin): locul I — Mihaela Tulbure (Brașov); locul II — Lenuța Ivancu (Constanța); locul III — Firuanda Todea (Oradea).

Volei (masculin): locul I — Echipa Sindicat Învățămînt Rimnicu Vilcea; locul II — Echipa Sindicat Învățămînt Bistrița-Năsăud; locul III — Echipa Sindicat Învățămînt Brașov.

Volei (feminin): locul I — Echipa Sindicat Învățămînt Iași; locul II — Echipa Sindicat Învățămînt Constanța; locul III — Echipa Sindicat Învățămînt Timișoara.

Întîlniri ale absolvenților

Promoția 1952 a Școlii Pedagogice de Băileți „Vasile Lupu” din Iași anunță — pentru ziua de sîmbătă, 4 iulie 1987, ora 10, în localul școlii — întîlnirea colegială cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la absolvire. Relații se pot obține la telefoanele din Iași: 981/3 38 86, 2 38 83 (Chiru Laurențiu) și 5 32 65, 4 56 92 (Pruneanu Dumitru).